

91 ½ DNÍ NA ŽUPE

IDEME
V
ĎALEJ

Obsah

PRÍHOVOR PREDSEDNÍČKY	_____	2
ŽUPA V KOCKE	_____	4
POSLANCI ŽSK	_____	6
KORONAVÍRUS	_____	8
ÚRAD ŽSK	_____	12
ZDRAVOTNÍCTVO	_____	18
SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	_____	24
ŠKOLSTVO	_____	28
DOPRAVA	_____	32
KULTÚRA	_____	38
REGIONÁLNY ROZVOJ	_____	42

viac ako 900 dní za nami
a my

IDEME ĎALEJ

Príhovor predsedníčky

MILÍ OBYVATELIA ŽILINSKÉHO KRAJA,

UŽ DVA A POL ROKA SME SÚČASŤOU NOVEJ ETAPY ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA. UVEDOMUJEME SI, ŽE NAŠU PRÁCU NAJLEPŠIE OHODNOTÍTE VY SAMOTNÍ A MY VÁM V POLČASE VOLEBNÉHO OBDOBIA PRINÁŠAME NÁŠ ODPOČET.

Robíme tak v čase, keď naše životy zmenila nová situácia, akú sme doposiaľ nepoznali a nezažili. Musíme bojovať s koronavírusom a najmä jeho následkami pre kraj a dopadom na ekonomiku. Vieme, že peňazí bude oveľa menej, ako sme rátali pri plánovaní rozpočtu na ďalšie obdobie. Našou úlohou je prekonať aj koronakrízu. Bude musieť prijať mnohé opatrenia a zmeniť plány. Musíme hľadať prostriedky a dať do toho energiu a všetky sily.

Na nasledujúcich stranách sa dozviete aj to, aké riešenia sme prijímali, aby sme zamedzili šíreniu nákazy. Predovšetkým však držíte v rukách sumár tých najdôležitejších vecí, ktoré sa nám podarilo rozbehnúť a urobiť za viac ako 900 dní.

Vďaka zamestnancom úradu a spolupráci so župnými poslancami sme spustili nové projekty. Ako prvá župa sme prišli s vlastným dotačným programom pre zdravotníctvo a podporili štart nových ambulancií.

U nás verejný záujem stojí nad záujmami mocných. Prijali sme opatrenia, aby nakladanie s verejnými zdrojmi bolo efektívne a transparentné. Zapláтали sme mnohé diery, ktoré v minulosti odčerpávali peniaze a používame ich tam, kde prinesú do budúcnosti úžitok pre región.

Mnoho sporných vecí z minulosti sme museli prehodnotiť. V dobrých projektoch, ktoré boli pripravované, pokračujeme, samozrejme, s veľkou obozretnosťou pri verejnom obstarávaní. Ide najmä o investície z eurofondov, ktoré umožňujú modernizovať nemocnice, školy, zariadenia sociálnej starostlivosti, zachraňovať kultúrne pamiatky a opravovať rokmi zanedbávané cesty a mosty.

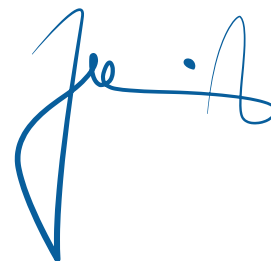

Za dve sezóny sa podarilo opraviť 100 kilometrov ciest a tri desiatky mostov. Obnovujeme pamiatky, aby sme zachovali dedičstvo predchádzajúcich generácií a urobili ich atraktívnejšími pre návštevníkov. Dokončili sme ďalšie etapy obnovy Budatínskeho hradu, pustili sme sa do sanácie nestabilného brala pod Oravským hradom a získali zdroje z eurofondov na opravu ďalšieho úseku historickej železnice na Kysuciach. V Liptovskom Hrádku sme naštartovali dlhé roky zanedbávanú starostlivosť o arboretum a spoločne s mestom Martin dokončujeme prvú etapu výstavby atletického areálu v centre Turca.

Na začiatku sme si stanovili priority a tou najdôležitejšou sú a vždy budú ľudia, rovnako aj kvalita života v kraji. Čaká nás náročná cesta, rozhodne sa však nemienime vzdať. Je čas posunúť sa ďalej.

predsedníčka
Žilinského samosprávneho kraja

Erika Jurinová

Župa v kocke

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

SA NACHÁDZA V SEVEROZÁPADNEJ ČASTI SLOVENSKA A S ROZLOHOU 6 809 KM² JE TRETÍM NAJVÄČŠÍM KRAJOM NA SLOVENSKU. SÍDLOM KRAJA JE KRAJSKÉ MESTO ŽILINA, KTORÉ JE ŠTVRTÝM NAJVÄČŠÍM MESTOM NA SLOVENSKU.

5

regiónov

11

okresov

19

miest

296

obcí

Najvyšší štít

Bystrá
(2248 m.n.m.)

Najdlhšia rieka

Váh

Najsevernejšia slovenská obec

Oravská
Polhora

Národné parky

Tatranský národný park,
NP Malá Fatra,
NP Veľká Fatra,
NP Nízke Tatry

UNESCO v kraji

podhorská osada Vlkolínec,
drevené kostoly v Leštínach
a Tvrdošíne,
Terchovská muzika,
drotárstvo

Župa v číslach

114
organizácií
v zriaďovateľskej
pôsobnosti ŽSK

4
nemocnice

1
poliklinika

60
škôl

26
zariadení
sociálnych
služieb

22
kultúrnych
zariadení

1422
km ciest druhej
a tretej triedy

786
mostov

791
objektov

4
hrady

2
skanzeny

Žilinský samosprávny kraj
a všetky jeho organizácie zamestnávajú

9 864 ľudí.

Do krajského zastupiteľstva bolo zvolených

57 poslancov.

Poslanci ŽSK

5. VOLEBNÉ OBDOBIE 2017 - 2022

V NOVEMBRI 2017 SI OBYVATELIA ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA ZVOLILI DO KRAJSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA 57 POSLANCOV, KTORÍ KANDIDOVALI POD VIACERÝMI POLITICKÝMI STRANAMI, HNUTIAMÍ ČI KOALÍCIAMI, ALEBO AKO NEZÁVISLÍ.

Každý z regiónov kraja má svojich poslancov, na ktorých sa môžu občania obrátiť, dohodnúť si stretnutie, prípadne ich kontaktovať s podnetmi. Je dobré, keď verejnosť sleduje a pozná činnosť svojich volebných zástupcov a dáva im konštruktívnu spätnú väzbu.

PRESEDNÍČKA ŽSK

Erika Jurinová

PODPRESEDOVIA

Milan Laurenčík

cestovný ruch

Peter Weber

územné plánovanie,
investície a školstvo

Igor Jankulík

doprava

Peter Dobeš

regionálny rozvoj
a samosprávy

Horné Považie

Miroslav Minárčík

Martin Barčík

Lubomír Bechný

Barbora Birnerová

Ľudmila Chodelková

Martin Kapitulík

Róbert Kašša

Jozef Kavecký

Ján Marosz

Juraj Popluhár

Anna Verešová

Štefan Zelník

Kysuce

**Jozef
Cech**

**Jozef
Grapa**

**Milan
Gura**

**Jozef
Marec**

**Ján
Podmanický**

**Martin
Šenfeld**

**Andrea
Šimurdová**

**Jaroslav
Velička**

**Matej
Fabšík**

**Dušan
Mičian**

**Ivan
Poláček**

Orava

**Ľubomír
Bláha**

**Zdenko
Kubáň**

**Ján
Prílepok**

**Albín
Maslaňák**

**Július
Piták**

**Jozef
Straka**

**Rastislav
Zanovít**

**Vojtech
Koleják**

**Štefan
Kristofčák**

**Jaroslav
Rosina**

Turiec

**Erika
Cintulová**

**Tatiana
Červeňová**

**Peter
Kašuba**

**Stanislav
Thomka**

**Peter
Vons**

**František
Výrostko**

**Tomáš
Zanovít**

**Imrich
Žigo**

**Dušan
Hrivnák**

Liptov

**Jaroslav
Barok**

**Ján
Blcháč**

**Anna
Dvorščáková**

**Erik
Gemzický**

**Branislav
Tréger**

**Rudolf
Urbanovič**

**Ján
Bednárík**

**Karol
Javorka**

**Ľubomír
Kubáň**

**Dušan
Lauko**

**Michal
Slašťan**

Koronavírus

MIMORIADNE OPATRENIA

V ŽILINSKEJ ŽUPE SME ZAČALI S OPATRENAMI EŠTE PRED ÚSTREDNÝM KRÍZOVÝM ŠTÁBOM. UŽ V PREDSTIHU, PRED ROZŠÍRENÍM NÁKAZY DO EURÓPY, SME V INFORMAČNEJ KAMPANI UPOZORŇOVALI NA PRÍZNAKY OCHORENIA A NA SPÔSOBY, AKO ČO NAJLEPŠIE ZAMEDZIŤ JEHO ŠÍRENIE A CHRÁNIŤ NIELEN SEBA, ALE I SVOJE OKOLIE. ANALYZOVALI SME STAVY OCHRANNÝCH POMÔCOK, ROBILI ŠKOLENIA O HYGIENICKÝCH OPATRENIACH. ROZHODLI SME O ZÁKAZE NÁVŠTEV V NEMOCNICIACH, ZARIADENIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, ZATVORENÍ ŠKÔL, DIVADIEL, MÚZEÍ, GALÉRIÍ, KNIŽNÍC, O RUŠENÍ PODUJATÍ A AKTIVÍT, KDE SA ZHROMAŽDUJE VEĽKÉ MNOŽSTVO ĽUDÍ, A TEDA AJ RIZIKO ŠÍRENIA NÁKAZY JE VYSOKÉ.

V PRVEJ LÍNII A V PLNOM NASADENÍ

V spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Žiline sme zriadili župnú mobilnú odberovú jednotku, aby mohla jazdiť za imobilnými pacientami, ľuďmi v domovoch dôchodcov, do centier sociálnych služieb. Posádka župnej mobilnej odberovej jednotky sa skladala z lekárov, zdravotných sestier a dobrovoľníkov – študentov zdravotníckych odborov. Od prvej chvíle boli v plnom nasadení a hneď za prvých 20 dní prevádzky urobili vyše 400 odberov u pacientov s podozrením na ochorenie COVID-19.

MIMORIADNE OPATRENIA = MIMORIADNE VÝDAVKY

Žilinská župa nič nenechala na náhodu a v rámci možností prijíjala opatrenia na zníženie rizika prenosu koronavírusu. Nákup ochranných pomôcok, dezinfekcie pre Úrad ŽSK a župné zariadenia, reprofilizácia lôžok v krajských nemocniciach a ďalšie opatrenia v súvislosti s pandemiou stáli kraj za mesiace – marec až máj – vyše 1,3 milióna eur.

FILTRAČNÉ VSTUPY

Pred župnými nemocnicami a poliklinikami boli zriadené filtračné stany, ktoré pomáhajú oddeľovať pacientov s podozrením na nový koronavírus od ostatných a od zdravotníckeho personálu. Do nemocníc umožnili vstup len tým ľuďom, ktorí prešli cez vstupný monitoring.

PRÍPRAVA NEMOCNÍC NA PANDÉMIU

Aj krajské nemocnice sa pripravovali na prípadnú vlnu rýchleho nárastu pacientov s novým koronavírusom a zriaďovali pandemické pavilóny. V nemocniciach, ktoré spravuje župa, bolo vyčlenených pre pacientov s novým koronavírusom 149 miest pre prípad, že by sa naplnili kapacity na infekčných oddeleniach štátnych nemocníc. Nemocnice upravili oddelenia tak, aby infikovaní pacienti neprišli do kontaktu s tými z iných oddelení.

ŽUPA ZABEZPEČILA ŠPECIALIZOVANÚ AMBULANCIU ZUBNEJ POHO-TOVOSTI, KDE MÔŽU BYŤ ZA PRÍSNYCH HYGIENICKÝCH OPATRENÍ OŠETRENÍ PACIENTI S PODOZRENÍM NA NOVÝ KORONAVÍRUS A ĽUDIA V KARANTÉNE.

AUTÁ PRE VŠETKY NEMOCNICE

Nemocnice v Žilinskom samosprávnom kraji získali na obdobie pandémie nového koronavírusu bezodplatne desať automobilov od spoločnosti ŠKODA AUTO Slovensko. Zapožičané autá okamžite začali slúžiť na prevoz ochranných prostriedkov, biologických vzoriek do špecializovaných laboratórií, pre účely mobilných odberov na ochorenie COVID-19. Župa vozidlá rozdelila nielen do svojich župných, ale aj do štátnych nemocníc, teda do siedmich nemocníc v celom kraji.

ŽUPNÉ CALL CENTRUM S PORADENSTVOM CEZ TELEFÓN

Žilinský samosprávny kraj zriadil infolinky, ktoré prostredníctvom dôležitých a užitočných informácií pomáhajú v boji s COVIDOM-19. Pomohli odľahčiť neustále preťažené a obsadené štátne linky. Postupne sme telefonickú pomoc rozšírili aj o sociálne, právne a psychologické poradenstvo. Kým zdravotnícke informácie v call centre podávajú dobrovoľníci – medici, sociálne poradenstvo si pod svoje krídla zobrala Nadácia pre podporu rodiny ŽSK.

INTERNÁTY PRE ZDRAVOTNÍKOV V KARANTÉNE

Internáty pri našich stredných školách boli počas prerušeného vyučovania v čase pandémie prázdne, a tak sme ich kapacity poskytli ako núdzové ubytovanie. Museli sme zabezpečiť dezinfekciu, rúška aj posteľné prádlo a uteráky, s ktorými nám prostredníctvom zbierky pomohli hotely či penzióny. Stredoškolské internáty využili lekári, sestry a ďalší zdravotníci, ktorí museli zostať v karanténe a izolovaní, aby neohrozili svoje rodiny a ďalších ľudí. Internáty poslúžili aj vojakom a ľuďom, ktorí prišli zo zahraničia a podľa nariadenia museli minimálne 14 dní po návrate prečkať v štátnej karanténe.

PANDÉMIA DOPRAVU NEZASTAVILA

Aj počas mimoriadnej situácie Žilinský samosprávny kraj zabezpečil mobilitu obyvateľov svojho kraja. Sme si vedomí toho, že zdravotnícky personál, záchranári, predavači, personál sociálnych služieb a ďalších zložiek nevyhnutných pre fungovanie nášho kraja, musia mať zabezpečené možnosti verejnej dopravy. Krajská samospráva preto výrazne neobmedzila prímestské autobusy ani v čase veľkonočného zákazu vychádzania, keď ich mnohé iné kraje úplne zrušili. V čase prerušeného vyučovania sme prešli na prázdninový režim a obmedzili najmä tie spoje, ktoré primárne nezabezpečovali obslužnosť územia, dochádzanie za prácou či inými povinnosťami a vykazovali veľmi nízku až žiadnu vyťaženosť.

NESMIERNA OBETAVOŠŤ

V čase pandémie je práca opatrovateliek, ošetrovateľov, zdravotných sestier a všetkých pracovníkov v centrách sociálnych služieb náročnejšia ako kedykoľvek predtým. Na ich pleciach je veľká zodpovednosť, starajú sa o životy tých najzraniteľnejších a najohrozenejších z nás. Pomáhajú im pochopiť rýchle zmeny v zaužívaných zvykoch, hľadajú ako zmierniť prísne opatrenia, aj odlúčenie od príbuzných a priateľov.

VIRTUÁLNA KULTÚRA

Pandémia zatvorila múzea, galérie, knižnice, hviezdárne, kultúrne strediská i divadlá. Rušili sa predstavenia, kultúrne podujatia pre verejnosť, zatvárali hrady, no i napriek tomu kultúra ostala otvorená a prístupná ľuďom. Naše zariadenia hľadali kreatívne možnosti a tam, kde to bolo technicky možné, časť aktivít presúvali k svojim di-
vákum prostredníctvom elektronických médií.

POVZBUDENIE, ALE AJ PODPORU SME PONÚKLI PROSTREDNÍCTVOM TELEFONICKÝCH ROZHOVOROV S REHOĽNÝMI SESTRAMI, ALE I VĎAKA DOBROVOĽNÍKOM, KTORÍ SI SO SENIORMI POČAS PANDÉMIE DOPISOVALI.

DOBRE SKUTKY V ŤAŽKÝCH ČASOCH

Koronavírus náš každodenný život zmenil na nepoznanie. Videli sme silnú disciplínu obyvateľov Žilinského kraja pri rešpektovaní opatrení, nosení rúšok, ulice a parky v našom okolí sa razom vyprázdnilo, ľudia zostávali doma. Spoznali sme neskutočné úsilie a trpezlivosť ľudí v prvej línii, odvahu dobrovoľníkov, solidaritu, dobrotu a snahu pomáhať šitím a darovaním rúšok, dezinfekcie do centier sociálnych služieb, vyrábaním štítov pre zdravotníkov. Pomáhali nám neziskové organizácie, dobrovoľníci i súkromné firmy. Tých nezištných skutkov bolo omnoho viac a za všetky zo srdca **ĎAKUJEME!**

#SPOLUSMESILNEJŠI

Bábkarantena

www.babkarantena.sk

Úrad ŽSK

ZMENY V MANAŽMENTE ÚRADU

NOVÉ VEDENIE ŽUPY OD NÁSTUPU DO ÚRADU ZAVÁDZA DÔLEŽITÉ OPATRENIA SMEROM K TRANSPARENTNÉMU A OTVORENÉMU KRAJU PRE ĽUDÍ. PO AUDITE BOLA ZMENENÁ ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ÚRADU ŽSK AJ SYSTÉM ODMĚŇOVANIA ZAMESTNANCOV. NAŠIM CIEĽOM, KTORÝ NAPŔNEME, JE HOSPODÁRNE A ZODPOVEDNÉ VYNAKLADANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV. AKO PRVÁ ŽUPA SME ZRIADILI PRACOVISKO HODNOTY ZA PENIAZE, KTORÉ POMÁHA STRÁŽIŤ VNÚTORNÚ EKONOMIKU. ZAČALI SME S TRANSFORMÁCIOU ROZPOČTOVÝCH ORGANIZÁCIÍ NA PRÍSPEVKOVÉ, Z DÔVODU EFEKTÍVNEJŠIEHO VYUŽÍVANIA FINANCIÍ. IMPLEMENTÁCIU PROJEKTU EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA MENÍME KRAJ NA INTELIGENTNEJŠÍ A LEPŠÍ.

HOSPODÁRIME ZODPOVEDNE

Na rozvojové a investičné projekty sme vynaložili v uplynulých dvoch rokoch takmer 60 miliónov eur, čo je najviac v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami. Postupne opravujeme cesty, rekonštruujeme školy, centrá sociálnej starostlivosti, oddelenia v nemocniciach a investujeme aj do nákupu novej a modernej prístrojovej zdravotníckej techniky.

O DOTÁCIÁCH ROZHODLA AJ VEREJNOSŤ

Rozhodovanie o župných grantoch sme po prvýkrát v histórii župy otvorili pre verejnosť, čím sme podporili občiansku kontrolu financií. Do výzvy, v ktorej bolo 140-tisíc eur, sa prihlásilo 51 projektov a dotácie získalo 38. Hlasovalo viac ako 6-tisíc ľudí.

PODPORA PROJEKTOV

Žilinský samosprávny kraj podporil stovky projektov, ktoré pomáhajú zlepšovať život a prostredie v kraji. Prostredníctvom grantových programov boli za uplynulé dva roky podporené projekty za viac ako 1,1 milióna eur v rôznych oblastiach: kultúra, životné prostredie, mládež, športové aktivity, verejný priestor a verejná infraštruktúra.

V ROKU 2019 IŠLO NA PODPORU PROJEKTOV ČEZ DOTAČNÉ PROGRAMY 630-TISÍC EUR Z ROZPOČTU ŽSK.

DOBIEHAME INVESTIČNÝ DLH

Desiatky miliónov eur sme investovali do rekonštrukcií. Okrem iných sa v Žiline podarilo dokončiť nadstavbu a stavebné úpravy na SOŠ dopravnej i výmenu okien na SOŠ pedagogickej v Turčianskych Tepliciach. V Trstenej bola ukončená prvá etapa modernizácie gynekologicko-pôrodnického oddelenia, v Čadci sa robili stavebné úpravy Centra sociálnych služieb Horelica. V Liptovskej nemocnici bol vybudovaný bezbariérový vstup pri hlavnej bráne a 65 nových parkovacích miest. O konkrétnych investíciách sa dočítate na ďalších stranách.

VEREJNÉ OBSTARÁVANIE BEZ KÁUZ

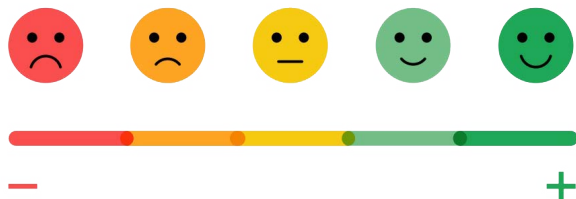
Žilinský samosprávny kraj je najväčší verejný obstarávateľ zo všetkých samosprávnych krajov. Od roku 2018 výrazne prevyšuje priemer vyhlásených a ukončených súťaží. Súčasne rástol aj objem investovania a realizácie množstva náročných zákaziek na poskytnutie služieb alebo nákup tovarov. Zároveň sme dokázali na obstarávaníach ušetriť výrazné finančné prostriedky v sume viac ako 14 miliónov eur.

VÄČŠIA OTVORENOSŤ – BLIŽŠIE K ĽUDOM

S cieľom naplniť víziu transparentného a otvoreného kraja pre všetkých občanov, pristúpilo vedenie Žilinského samosprávneho kraja k viacerým zlepšeniam a opatreniam. Všetky súťažne, ktoré robí župa alebo jej organizácie, sú zverejňované na webovej stránke. Rovnako aj odpovede na otázky, na ktoré Úrad ŽSK odpovedá v rámci infozákona, sú pre lepší prehľad rozčlenené na jednotlivé kompetenčné oblasti. Taktiež sú publikované odpovede na novinárske otázky. Na župnej webstránke je sprístupnený pracovný kalendár županky, elektronická úradná tabuľa s archívom a prehľad vybavovania sťažností. Otvorené sú nielen zasadnutia zastupiteľstva, ale aj komisie poslancov. Kraj vytvoril nový etický kódex, ktorý definuje pravidlá etického správania zamestnanca, konflikt záujmov, zákaz prijímania darov. Momentálne žilinská samospráva pracuje na zlepšení informovanosti o predaji či prenájme majetku.

CHCEME POZNAŤ NÁZORY ĽUDÍ

Sme krajom, kde je každý názor vypočutý. Podnety, sťažnosti, ale aj pochvaly a pozitívne referencie od ľudí na to, čo sa v samosprávnom kraji robí, sa prostredníctvom Odkazu pre županku dostanú priamo na stôl predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej. Občania či návštevníci kraja môžu ohodnotiť služby, ktoré poskytuje Žilinský samosprávny kraj alebo jeho organizácie aj v dotazníkoch spokojnosti, ktoré sú k dispozícii na župnej webstránke. Hoci nie vždy dokážeme vyhovieť každému, pomáha nám to lepšie nastaviť služby i cielenejšie smerovať župné investície.

DOSTUPNÉ INFORMÁCIE

Blížšie k ľuďom sme aj prostredníctvom župných novín ZAKraj. Dvojmesačník s informáciami o udalostiach, aktivitách, novinkách a práci v kraji je zadarmo distribuovaný do všetkých domácností na území Žilinského kraja. Vydávať sme ho začali v roku 2019 s cieľom informovať a zároveň ušetriť na drahej a nie vždy výhodnej reklame v médiách. V aktuálnom hodnotení Transparency International Slovensko boli noviny ZAKraj označené ako najkvalitnejšie spomedzi župných periodík. V novinách dávame priestor na vyjadrenie aj župným poslancom a snažíme sa o čo najväčšiu vyváženosť a objektivnosť.

ŠANCA PRE MLADÝCH

Sekcia pre mládež Rozvojovej agentúry ŽSK vznikla začiatkom roka 2020, aby sme zdôraznili záujem župy načúvať mladým ľuďom aj na samosprávnej úrovni kraja. Hlavnou úlohou je prepájať organizácie, ktoré pracujú s mládežou. Sekcia pre mládež rozvíja spoluprácu v aktivitách a projektoch, ktoré prinášajú osobný, profesionálny a morálny rozvoj mladých ľudí v kraji. Podporuje neformálne vzdelávanie a záujem o dobrovoľníctvo aj vo vzdelávaní na školách, obciach alebo v oblastiach, kde nie je dostatok príležitosti pre rozvoj mladých ľudí.

POMÁHAME RODINÁM

Kraj vytvára podmienky pre rodiny a nezabúda ani na ľudí, ktorí sú v existenčných problémoch a krízových situáciách. Prostredníctvom Nadácie pre podporu rodiny získalo finančnú pomoc doteraz 135 žiadateľov, ďalším sa pomohlo materiálne alebo odborne. Rodinné centrum pomoci pomáha prekonávať ľuďom rôzne náročné situácie aj vďaka špecialistom zo sociálnej, právnej a psychologickej oblasti.

DOBRÝMI PROJEKTAMI ZÍSKAVAME EUROFONDY

Župa v programovacom období 2017 – 2022 ukončila alebo ešte realizuje projekty v hodnote 54,4 miliónov eur, ktoré získala z Európskej únie. Okrem toho podanými alebo pripravovanými projektami môže získať pre kraj ďalších takmer 34 miliónov eur. Projekty pomáhajú zlepšiť život a rozvíjajú kraj najmä v oblasti dopravy, školstva, kultúry, prírodného dedičstva, cestovného ruchu, sociálnej starostlivosti a zdravotníctva.

EUROFONDY PRE CELÝ REGIÓN

Pomáhame efektívne čerpať eurofondy v Žilinskom kraji. Prostredníctvom Sprostredkovateľského orgánu IROP bolo ku koncu apríla 2020 uzatvorených 213 zmlúv o poskytnutí nenávratných finančných príspevkov v celkovej hodnote 108,27 mil. eur. Prijímateľmi sú okrem samosprávneho kraja i mesto Žilina a ďalšie mestá, obce a organizácie z kraja. Dotácie sú určené pre oblasť dopravy, na nové miesta v materských školách, rekonštrukcie škôl a zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie. ŽSK taktiež podporil celkovo 164 mikroprojektov v sume 5 mil. eur v rámci fondu mikroprojektov programov cezhraničnej spolupráce INTERREG. Kraj prostredníctvom Informačno-poradenského centra pre európske štrukturálne a investičné fondy organizuje školenia a pomáha sa potenciálnym prijímateľom zorientovať v problematike.

OBCE, MESTÁ, SAMOSPRÁVNÝ KRAJ A ĎALŠIE SUBJEKTY SÚKROMNÉHO A NEVEREJNÉHO SEKTORU ZÍSKALI NA PROJEKTY V ŽILINSKOM KRAJI 8,7 MILIARDY EUR Z EUROFONDŮV.

DETSKÉ KÚTIKY SPOJILI PRAX S UŽITOČNÝM

V kultúrnych zariadeniach pribudli alebo boli doplnené už existujúce detské kútiky. Postupne sme ich vybavili prebaľovacími pultami a detskými prvkami, ktoré spestrili vnútorné i vonkajšie priestory múzeí, galérií či knižníc. Vyrábali ich študenti Strednej odbornej školy drevárskej a stavebnej v Krásne nad Kysucou. Spojila sa prax s užitočným a utužila spolupráca medzi župnými organizáciami.

RODINNÉ ZĽAVY

Vo všetkých župných knižniciach sme zaviedli zvýhodnenú rodinnú registráciu, pri ktorej platí cenníkovú cenu len 1 dospelý člen rodiny, ďalší dospelý a deti od 6 do 15 rokov zaplatia už len 1 euro. Vo februári 2019 prišla župa s jednotným systémom rodinných zliav vo všetkých múzeách, vďaka ktorým ušetria aj viacdenné rodiny.

NOVÁ TRADÍCIA - DEŇ RODINY

V roku 2018 župa po prvý raz zorganizovala kultúrno-spoločenské podujatie Deň rodiny. Pridali sme sa k ďalším samosprávam, ktoré po celom svete oslavujú Medzinárodný deň rodiny, vyhlásený OSN. V kalendári mu prináleží dátum 15. máj.

TVORÍME KRAJ PRIATEĽSKÝ K RODINÁM A NAŠE OPATRENIA SMERUJÚ K TOMU, ABY MALI PRIAZNIVÉ PODMIENKY PRE ŽIVOT.

SME DOBROVOĽNÍCI

Naše aktivity a pomoc sme počas týždňa dobrovoľníctva (16. až 22. septembra) venovali Domovu sociálnych služieb Synnómia v Žiline, ktorý poskytuje služby na dennej, týždennej a ročnej báze pre mladých dospelých klientov s ťažkým zdravotným postihnutím. Do dobrovoľníctva sa zapojili aj mnohé krajské školy a iné organizácie.

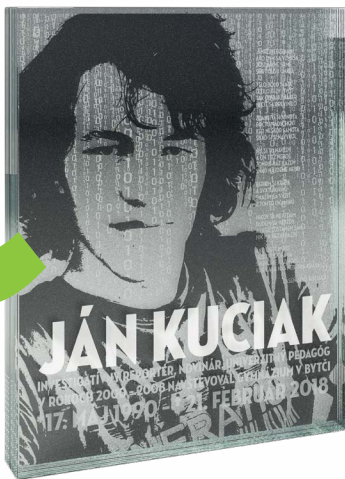

ROZSVIETILI SME MODRÚ

Modrou sme rozžiarili hrad, úrad, školy aj divadlá. Žilinská župa a jej organizácie sa pripojili ku kampani a symbolickej podpore ľudí s autizmom. Svetovým dňom povedomia o autizme je 2. apríl a symbolizuje ho práve modrá farba.

VENOVANÉ JÁNOVI KUCIAKOVI

Symbolicky v novembri 2019, keď si Slovensko pripomína 30 rokov Nežnej revolúcie a svet Medzinárodný deň študentstva, si Žilinská župa uctila pamiatku zavraždeného investigatívneho novinára Jána Kuciaka. V spoločnosti rodičov sme mu na Gymnázium v Bytči, kde študoval v rokoch 2000 až 2008, odhalili pamätnú tabuľu. Je zo skla, ktoré symbolizuje krehkosť ľudského bytia i krehkosť slobody. Jednotlivé vrstvy, z ktorých sa tabuľa skladá znázorňujú novinové strany.

NAJVZÁČNEJŠÍ DAR

Zamestnanci ŽSK pokračujú v tradícii darovania krvi. V uplynulých dvoch rokoch v spolupráci s Národnou transfúznou stanicou darovali krv štyri razy, spolu 28 litrov. Od roku 2008 darovali 173 litrov najvzácnejšej tekutiny.

OCEŇUJEME VÝNIMOČNÉ OSOBNOSTI

V Žilinskom kraji máme mnoho inšpirujúcich osobností, ktoré prispievajú k rozvoju nielen kraja, ale i Slovenska. Patrí im naša úcta, vďaka i najvyššie krajské ocenenie. V roku 2019 Cenu ŽSK získala Gabriela Nosáľová, farmakologička a prvá profesorka v tomto odbore vôbec, Jaroslav Prokop, 94-ročný aktívny bojovník v Slovenskom národnom povstaní i manželský pár Oľga a Ľubomír Feldekovi. Pamätnú plaketu získala dlhoročná herečka Jana Oľhová, umelecký fotograf a výtvarník Ivan Köhler, profesor Martin Pěč, uznávaný bibliista František Trstenský a dvojica zakladateľov charitatívneho športového podujatia Barlatón na pomoc ľuďom so zdravotným postihnutím Ivan Šobán a Dalibor Novotný.

Zdravotníctvo

ZDRAVÍ ĽUDIA, ZDRAVÝ KRAJ

ŽSK SPRAVUJE ŠTYRI NEMOCNICE A JEDNU POLIKLINIKU. VO VŠETKÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENIACH SA ŽUPA SNAŽÍ ZLEPŠOVAŤ KVALITU A ÚROVEŇ POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB INVESTÍCIAMI DO REKONŠTRUKCIÍ A NOVÉHO PRÍSTROJOVÉHO VYBAVENIA. V NASLEDOVNOM PREHĽADE VYBERÁME NAJDÔLEŽITEJŠIE REKONŠTRUKCIE.

KYSUCKÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU ČADCA

V nemocnici na Kysuciach sa najviac financií investovalo do prestavby jednotiek intenzívnej starostlivosti. Po neurologickej JIS boli v roku 2020 zmodernizované aj JIS na internom a traumatologickom oddelení. Za zmienku stoja moderné priestory oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny. Modernizáciou prešlo aj samotné neurologické oddelenie, ako i hygienické zariadenia v nemocnici. Z nového prístrojového vybavenia tu pribudol napríklad operačný stôl pre oddelenie úrazovej chirurgie, prenosný ultrasonograf pre interné oddelenie, ultrasonografia pre rádiologické oddelenie alebo nové pôrodné posteľe.

HORNOORAVSKÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU TRSTENÁ

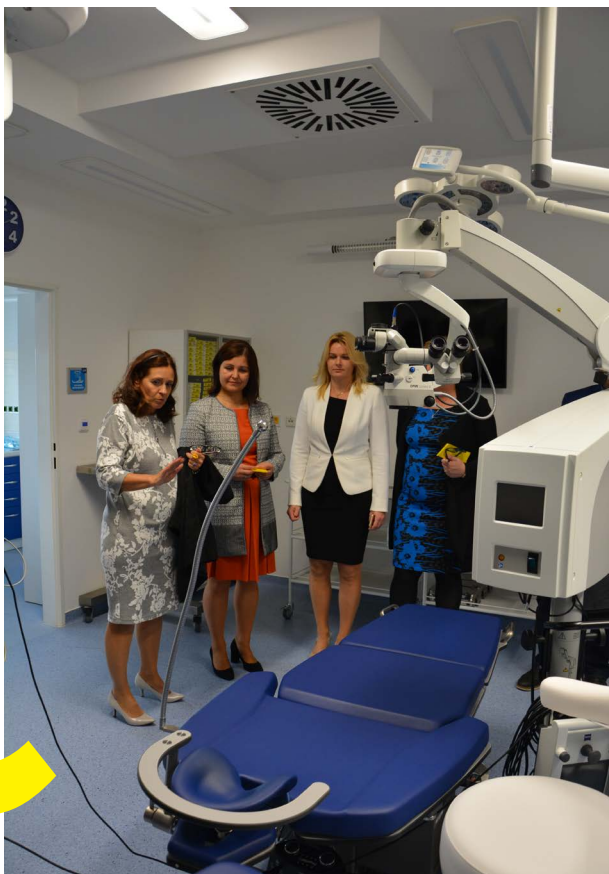
V Trstenej prebieha zásadná a komplexná prestavba gynekologicko-pôrodného oddelenia, ktorej súčasťou je aj prístavba nového pavilónu. Prestavba je rozdelená do troch častí, dve sú financované zo zdrojov ŽSK a ďalšia z fondov Európskej únie. Okrem toho sa v nemocnici opravili hygienické zariadenia, vymenili podlahy a okná na chronickom pavilóne. Pribudli opravené chodníky a spevnené plochy v areáli.

LIPTOVSKÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Liptovská nemocnica sa dočkala zásadnej prestavby. Zriadený bol očný a krčný pavilón a upravená jednotka intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia. Zrekonštruovaná bola aj strecha. Chirurgický pavilón dostal nové okná a podlahy, zároveň v ňom bola zriadená infekčná izba. V areáli nemocnice boli opravené chodníky i prístupové komunikácie. Rekonštrukciu financoval ŽSK.

DOLNOORAVSKÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU DOLNÝ KUBÍN

V Dolnom Kubíne dostali úplne nový šat staré operačné sály. Finančné prostriedky putovali aj do stavebných úprav CT pracoviska a rekonštrukcie hygienických zariadení v nemocnici. Z nového prístrojového vybavenia sa teší personál na urgentnom prijíme.

ORAVSKÁ POLIKLINIKA NÁMESTOVO

Zaujímavá a unikátna budova Oravskej polikliniky v Námestove sa dočkala dostavby druhého poschodia, vrátane vybudovania priestorov pre nové ambulancie a mobiliáru. Stavebné úpravy podstúpila aj strecha budovy. Z nového prístrojového vybavenia spomeňme panoramatický zubný RTG s kefalostatom. V areáli polikliniky sme vybudovali chýbajúce a veľmi potrebné parkovacie miesta, ktoré využije zdravotnícky personál i pacienti prichádzajúci na vyšetrenia do polikliniky.

NOVÉ AMBULANCIE V POLIKLINIKÁCH

V rámci čo najlepšej starostlivosti o pacienta sa župa neustále snaží podporovať lekárov pri vzniku nových ambulancií aj s prihliadnutím na potrebu jednotlivých špecializácií v konkrétnom regióne. V Liptovskom Hrádku vznikla nová ambulancia všeobecného lekára, interná ambulancia i očná ambulancia. V Turčianskych Tepličiach je to nová chirurgická ambulancia, v Kysuckom Novom Meste nová zubná ambulancia, interná a nefrologická ambulancia a v Bytči nová neurologická ambulancia a výdajňa zdravotníckych potrieb.

POČET NOVÝCH AMBULANCIÍ SA ZVÝŠIL, NAJVIAC ICH PRIBUDLO V ODBORE ZUBNÉ LEKÁRSTVO.

DOSTALI SME MLADÝCH LEKÁROV DO REGIÓNOV

Žilinský samosprávny kraj ako prvý kraj podporil prostredníctvom dotačného programu šesť začínajúcich lekárov. Tým bola rozdelená dotácia vo výške 150-tisíc eur. Nové ambulancie pribudli v každom regióne:

- ~ región Liptov – angiologická ambulancia a ambulancia všeobecného lekára pre dospelých,
- ~ región Orava – stomatologická ambulancia,
- ~ región Turiec – endokrinologická ambulancia,
- ~ región Horné Považie – ambulancia klinickej imunológie a alergológie,
- ~ región Kysuce – stomatologická ambulancia.

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ – OCENENIE NAJVYŠŠEJ KVALITY

Liptovská nemocnica otvorila v júni 2019 zmodernizovanú neurologickú jednotku intenzívnej starostlivosti, ktorej vybavenie zodpovedá najnovším štandardom. Neurologickému oddeleniu sa v rokoch 2018 a 2019 podarilo získať ocenenie najvyššej kvality Angels awards, za výsledky v liečbe pacientov s cievnou mozgovou príhodou.

ČADCA - NOVÉ DIAGNOSTICKÉ ZARIADENIE

Pacienti z Kysúc nemusia viac dochádzať do okolitých okresov za vyšetrením magnetickej rezonanciou. Kysucká nemocnica od augusta 2019 sprevádzkovala nové pracovisko magnetickej rezonancie, na ktorom sa finančne podieľal ŽSK. Novovybudované pracovisko zastrešuje nové stavebné a softvérové vybavenie.

REKONŠTRUKCIA DETSKÉHO ODDELENIA

Dolnooravská nemocnica v Dolnom Kubíne zrekonštruovala detské oddelenie. Stavebné úpravy, ako aj výmena zariadenia zlepšila komfort pre malých pacientov, ich sprievod, ale aj personál. Úpravou prešla aj jednotka intenzívnej starostlivosti. Vybavená je najmodernejším monitorovacím systémom vitálnych parametrov pre deti. Nemocnica má zakúpené i nové intenzivistické lôžka pre väčšie deti. Rekonštrukcia bola financovaná z vlastných zdrojov, rozpočtu ŽSK, ako aj z príspevkov darcov.

POĎAKUJ SESTRE

V nemocniciach sú špeciálne schránky, kde je možné vložiť odkaz pre zdravotníkov. Ide o formu pozitívnej spätnej väzby od pacienta. Poďakovania sú následne zverejnené na webovom sídle Komory pre medicínske právo.

POHOTOVOSTI V ŽUPNÝCH NEMOCNICIACH

Žilinská župa pripravila komplexný plán riešenia pohotovostí, kde implementovala aktuálnu novelu zákona. Tam, kde sa nepodarilo získať licencie, sme zabezpečili pohotovosti v župných zdravotníckych zariadeniach.

„MAMI, OCI, NENECHÁVAJ MA V AUTE“

Spustili sme kampaň pred nemocnicami a poliklinikou, ktorej cieľom bolo upozorniť rodičov, aby nenechávali dieťa zamknuté v aute ani na krátku chvíľu. Polhodina v uzavretom aute počas horúcich letných dní môže byť pre zabudnuté dieťa tragická.

NOVÝ OBJEDNÁVACÍ SYSTÉM V ORAVSKEJ POLIKLINIKE

Oravská poliklinika zaviedla v ambulanciách, ktoré prevádzkuje, nový objednávací systém. Pacient si na príslušnom termináli vyberá z ponuky dostupných ambulancií požadovanú službu, o ktorú má záujem. Systém pacientovi následne vygeneruje lístok s poradovým číslom. Výhodou tejto služby je, že v priestoroch čakární, ale napríklad aj v bufete, sú umiestnené digitálne obrazovky, ktoré vyobrazujú aktuálne poradie. Vyvolávací systém ponúka tiež možnosť vzdialenej kontroly cez internet. Pacient si tak môže popri čakaní na vyšetrenie vybaviť aj iné záležitosti.

PODPORNÉ AKTIVITY ODBORU ZDRAVOTNÍCTVA ŽSK

Odbor zdravotníctva mal svoje zastúpenie na významnej konferencii WHO (Svetová zdravotnícka organizácia), ktorá sa konala vo Švédsku. Ďalšou významnou udalosťou bola účasť na sympóziu pre zdravotníkov s témou „Prevenciou k spokojným pacientom“ v Starej Pazove v Srbsku. Kraj sa zaujíma aj o budúcnosť zdravotníckych zariadení a personálu v podobe neformálnych podujatí, zorganizoval „Čas na spoločnú debatu o zdravotníctve so študentmi medicíny.“

DETSKÉ KÚTIKY V NEMOCNICIACH

V Oravskej poliklinike Námestovo bol ako v prvom zdravotníckom zariadení Žilinského samosprávneho kraja vybudovaný nový priestor pre rodičov s deťmi. Zázemie pre rodiny a deti postupne vzniklo aj v štyroch nemocniciach Žilinskej župy. Celý projekt mohol byť zrealizovaný aj vďaka podpore Nadácie Kia Motors Slovakia, ktorá ho podporila sumou 21 969 eur. Na realizácii projektu „kútikov“ sa sumou 10 000 eur finančne podieľal aj ŽSK.

OCEŇUJEME A VZDELÁVAME ZDRAVOTNÍKOV V CELOM KRAJI

Odbor zdravotníctva ŽSK v rámci svojich aktivít pripravil pre vybraných zdravotníckych pracovníkov odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe Bazálna stimulácia a Klinická triáž (klinické triedenie pacientov). V závere roka 2019 sa konalo slávnostné oceňovanie zdravotníkov v nasledovných kategóriách: top lekár, top sestra, iný zdravotnícky pracovník a nezdravotnícky pracovník.

Sociálna starostlivosť

KRAJ POMÁHA VŠETKÝM

ŽUPA VYNAKLADÁ NA OBLASŤ SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI VÝZNAMNÚ ČASŤ SVOJHO ROZPOČTU (VIAC AKO 49 MILIÓNOV EUR V ROKU 2019), A TO JE V POROVNANÍ S OSTATNÝMI KRAJMI NAJVVÝŠÍ PODIEL FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV. JE ZRIAĐOVATEĽOM 26 ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PRISPIEVA AJ NA SLUŽBY PRE OBČANOV U NEVE-REJNÝCH POSKYTOVATEĽOV.

VÁŽIME SI PRACOVNÍKOV

Okrem morálneho oce-
nenia, ktoré robíme každý
rok, oceňujeme prácu kaž-
doročným navýšovaním
mzdových prostriedkov.
Vážime si ľudí, ktorí sa
starajú a pomáhajú iným,
preto sme v roku 2018 roz-
hodli o navýšení ich miezd
nad rámec kolektívnej
zmluvy. V praxi to zname-
ná, že napríklad opatrovatel'ky majú mesačne priemerne
viac o 60 až 70 eur. Zvýšenie tarifných plátov v oblasti
sociálnych služieb sa týka zhruba 2 200 zamestnancov.

ZALOŽILI SME RADU SENIO-
ROV, AKO PORADNÝ ORGÁN
ŽUPANKY. JEJ ÚLOHOU JE
AKTÍVNE SA SPOLUPODIE-
LAŤ NA ZVYŠOVANÍ KVALITY
ŽIVOTA SENIOROV V KRAJI,
OCHRANE PRÁV A PODPORE
ICH AKTÍVNEHO STARNUTIA.

VZDELÁVAME ZAMESTNANCOV V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

Súčasťou práce sociálnych pracovníkov je aj neustále vzdelávanie. Pravidelne organizujeme v priestoroch úradu potrebné školenia k novelizáciám legislatívy či školenia v štandardoch kvality. Držíme krok s dobou, inšpirujeme sa inováciami zo zahraničia, ktoré môžu vo svojej práci s prijímateľmi sociálnych služieb využiť, a tým ju skvalitniť. V tomto trende budeme pokračovať.

DÔRAZ NA PREVENCIU

Každoročne poskytujeme finančný príspevok na podporu prevencie krízových situácií v rodine a na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov. Na základe výziev sme poskytli za dva roky viac ako 28-tisíc eur.

NAVÝŠUJEME POČTY ZAMESTNANCOV

Udržateľnosť a zvyšovanie štandardu kvality v zariadeniach sociálnych služieb zabezpečujeme navýšením počtu zamestnancov v zariadeniach sociálnych služieb – v roku 2019 to bolo navýšenie o 39,5 ľudí a v roku 2020 to bude o ďalších 31 ľudí.

OBSADENOSŤ ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Ročne nás požiada priemerne 885 občanov o posúdenie odkázanosti kvôli poskytnutiu sociálnej služby v špecializovanom zariadení alebo v domove sociálnych

služieb, čo predstavuje priemerne 17 žiadostí za týždeň. Väčšina žiadateľov o posúdenie má záujem o poskytnutie celoročnej pobytovej sociálnej služby.

KAPACITY ZARIADENÍ

Máme v správe 26 zariadení sociálnych služieb, v ktorých sú poskytované služby takmer 3 400 prijímateľom a zamestnávajú 2 234 zamestnancov. V porovnaní s ostatnými krajinami zabezpečujeme poskytovanie sociálnych služieb 18,06 % prijímateľom a zamestnávame 18,57 % zamestnancov vo verejných sociálnych službách. Tým sa stávame lídrom v oblasti poskytovania sociálnych služieb a zamestnávania ľudí v sociálnych službách.

FINANČNE PODPORUJEME AJ NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV. TÝKA SA TO POBYTOVÝCH SLUŽIEB AJ PORADENSKÝCH CENTIER. ZA DVA ROKY SME ICH PODPORILI SUMOU TAKMER TRI MILIÓNY EUR.

KRAJŠÍ A ZÁBAVNEJŠÍ ŽIVOT V SOCIÁLNYCH ZARIADENIACH

K najmilším podujatiam patrí hudobno-divadelné predstavenie Žilinský Oskar. Ideou je krajská súťažná prehliadka dramatického, hudobného, speváckeho či tanečného umenia. Veľkej obľube sa teší aj seniorský Let's dance či letné športové hry, kde klienti vydajú zo seba to najlepšie, získajú nové priateľstvá a prežijú vzácne chvíle.

NAŠI ŠIKOVNÍ KLIENTI

V priestoroch úradu pravidelne organizujeme predajné výstavy výrobkov klientov zariadení sociálnych služieb. Klienti vytvoria v rámci terapií nádherné výrobky, ktoré si môže verejnosť pozrieť i zakúpiť. Medzi obľúbené patrí výstava Vianoce našimi rukami, ale stretávame sa aj pri príležitosti Veľkej noci či s nástupom jesene.

NOVÁ KONCEPCIA PRINESIE AMBICIÓZNE PROJEKTY

Zariadenia sociálnych služieb, ktoré sa dlhodobo starajú o seniorov, zápasia s nedostatkom pracovnej sily či chýbajúcimi lôžkami. Župa chce týmto výzvam čeliť, a preto predstavila nové trendy v sociálnych službách v Žilinskom kraji. Zlepšiť sa majú služby včasnej intervencie a vzdelávanie pre opatrovatel'ky.

CENTRUM POD LIPAMI V MOŠOVCIACH

Pripravili sme projekt na zriadenie geronto-alzheimer centra, ktoré bude jediným svojho druhu na Slovensku. Centrum bude pozostávať z dvoch častí. V zdravotnej časti sa bude poskytovať špičková zdravotná starostlivosť ľuďom s neurologickými a neurodegeneratívnymi ochoreniami. V druhej časti sa budú poskytovať sociálne služby klientom s rôznymi druhmi psychiatrických ochorení, predovšetkým s Alzheimerovou chorobou. V týchto priestoroch budú vytvorené podmienky pre občasné ubytovanie rodinných príslušníkov. Odhadované náklady na vybudovanie centra sú takmer 5 miliónov eur.

HĽADÁME MOŽNOSTI AKO POMŔĽ ĽUDOM S AUTIZMOM

Hľadáme priestorové možnosti pre zriadenie tejto žiadanej služby, napr. formou kontajnerového bývania, ktoré je atraktívne z dôvodu finančnej dostupnosti a flexibility.

ZVEĽAĎUJEME EXISTUJÚCE ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Župa v roku 2018 investovala do rozvoja sociálnych zariadení viac ako 2,5 milióna eur. V roku 2019 investovala viac ako 2,4 milióna, v rámci zveľadovania sociálnych zariadení išlo ďalších viac ako 600-tisíc na interiérové vybavenie, výpočtovú techniku, prevádzkové stroje či zariadenia.

V ROKU 2019 ŽSK VYDAL 967 ROZHODNUTÍ O ODKÁZANOSTI NA SOCIÁLNU SLUŽBU, PRÍČOM AŽ 87 % Z CELKOVÉHO POČTU ROZHODNUTÍ BOLO VYDANÝCH DO ŠPECIALIZOVANÉHO ZARIADENIA, Z TOHO 21 ĽUDÍ S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA.

NOVÉ OKNÁ A DVERE V ZARIADENÍ LIPTOVSKÝ HRÁDOK

Na stavebné úpravy a výmenu okien v DSS a ŠZ Liptovský Hrádok sme investovali viac ako 83-tisíc eur. Práce trvali zhruba osem mesiacov a výsledkom je zlepšenie komfortu klientov v izbách či spoločenských miestnostiach, ako i celková energetická úspornosť zariadenia.

DEBARIERIZÁCIA A ZATEPLENIE V SYNNÓMII

V DSS Synnómia v Žiline sme v máji 2020 ukončili rekonštrukčné práce za takmer pol milióna eur, súčasťou ktorých je nadstavba pavilónu. Jedna časť bude slúžiť na ubytovanie klientov zariadenia so sociálnym zázemím, kuchynkou a spoločenskou miestnosťou. V druhej časti nadstavby bola zrealizovaná spoločenská miestnosť, relaxačná miestnosť, sociálne zariadenia. Na celom objekte sme zrekonštruovali fasádu so zateplením, čiastočne boli osadené nové plastové okná, chodníky a nový výťah pre bezbariérový pohyb klientov.

ZLEPŠENIE KOMFORTU KLIENTOV V HORELICI

Rekonštrukciou za viac ako 450-tisíc eur prešiel aj CSS Horelica v Čadci. Súčasťou prác bolo zateplenie obvodového plášťa aj stropu nad nevykurovanými

priestormi suterénu, položila sa nová strešná krytina. Nové sú aj vstupné dvere, opravila sa dlažba aj bleskozvod. Kompletanou obnovou prešli aj balkóny (vymenili sa podlahy, nosná konštrukcia aj celá oceľová konštrukcia zábradlia). Nové priestory sú nielen krajšie, modernejšie, ale aj bezpečnejšie. V zariadení je teplejšie a zároveň sa šetrí energia.

LÔŽKOVÝ VÝŤAH PRE CSS ORAVA

V CSS Orava v Tvrdošine sme vynovili vonkajšiu fasádu a pristavili lôžkový výťah na všetky tri poschodia. Nová je aj bezbariérová rampa pri vstupe do budovy a do jedálne, a automatické posuvné vchodové dvere. Stavebnou úpravou sa nám podarilo úplne debarierizovať vstup do budovy a vytvoriť podmienky na samostatnosť pohybu klientov. Stavebné práce stáli viac ako 200-tisíc eur.

SOCIÁLNE PODNIKANIE

V kraji vznikol sociálno-ekonomický podnik ŽSK, ktorý dáva prácu uchádzačom znevýhodneným na trhu práce (zdravotne i sociálne). Jeho prvou prevádzkou je práčovňa. Sociálno-ekonomický podnik zamestnáva 10 ľudí, okrem 6 pracovníkov pracovne aj 4 ľudí na údržbárske činnosti, ktoré by si inak župa musela objednávať cez externých dodávateľov.

Školstvo

NA VZDELANÍ ZÁLEŽÍ

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ JE ZRIAĐOVATEĽOM 59 STREDNÝCH ŠKÔL A 1 JAZYKOVEJ ŠKOLY. Z CELKOVÉHO POČTU 59 JE 15 GYMNÁZIÍ, 1 STREDNÁ ŠPORTOVÁ ŠKOLA, 1 KONZERVATÓRIUM, 1 ŠKOLA UMELECKÉHO PRIEMYSLU, 6 SPOJENÝCH ŠKÔL A 36 STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL, Z KTORÝCH JE 6 OBCHODNÝCH AKADEMÍÍ, 2 HOTELOVÉ AKADEMIE, 1 SOŠ PEDAGOGICKÁ, 3 STREDNÉ ZDRAVOTNÍCKE ŠKOLY, 7 ŠKÔL ZAMERANÝCH NA OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKANIE, 3 ŠKOLY ZAMERANÉ NA STAVEBNÍCTVO, 1 NA POĽNOHOSPODÁRSTVO, 2 NA LESNÍCTVO A DREVÁRSTVO, 1 NA STAVEBNÍCTVO A DREVÁRSTVO A 15 ŠKÔL S TECHNICKÝM ZAMERANÍM.

PODPORA CENTIER ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY

ŽSK finančne podporuje centrá odborného vzdelávania a prípravy (COVaP). Za posledné dva roky išlo o sumu viac ako 370-tisíc eur. Aktuálne sa v našom kraji majú možnosť vzdelávať žiaci v 14 centrách odborného vzdelávania a prípravy. Podpora odborného vzdelávania a prípravy patrí medzi priority župy, aj preto v rokoch 2018 - 2020 pribudli 4 nové COVaP. Najnovšie z nich COVaP pre INDUSTRY 4.0. bolo slávnostne otvorené na začiatku tohto roka pri SOŠ strojníckej v Kysuckom Novom Meste.

DUÁLNE VZDELÁVANIE - PRVÍ MATURANTI

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi lídrov v duálnom vzdelávaní, ktoré umožňuje odbornú prípravu žiakov priamo u zamestnávateľa. V školskom roku 2019/2020 sa v systéme duálneho vzdelávania vzdelávalo spolu 1 287 žiakov v 20 stredných odborných školách v ŽSK u 127 zamestnávateľov. V študijných odboroch, ktoré boli zapojené do duálneho vzdelávania, ukončilo štúdium prvých 44 maturantov.

KVALITNÉ VZDELANIE JE ZÁKLAD

Stredná odborná škola dopravná Martin-Priekopa získala v roku 2019 štatút Centra odborného vzdelávania a prípravy pre dopravu, pošty a telekomunikácie. Centrum poskytuje žiakom školy odborné vzdelávanie a prípravu na vysokej kvalitatívnej úrovni. Na základe podpísaného Memoranda o spolupráci medzi Železničnou spoločnosťou Slovensko a našou župou, slúži centrum nielen ako školiace stredisko pre železnice, ale zastrešuje aj spoluprácu s ostatnými zamestnávateľmi.

OPRAVUJEME A VYBAVUJEME ŠKOLY

V roku 2019 Žilinská župa vynaložila na opravy škôl, internátov, telocviční a školských jedální 244 000 eur. Zároveň v rokoch 2018 - 2019 prispela na obnovu strojov, prístrojov a zariadení pre školy sumou 1 243 227 eur a pre školské zariadenia sumou 423 717 eur. Župa okrem toho získala prostredníctvom úspešných projektov ďalšie milióny eur z eurofondov.

ZAPÁJAME SA DO ČERPANIA EUROFONDŮV A POSTUPNE MODERNIZUJEME ODBORNÉ ŠKOLY. V ROKU 2020 PLÁNUJEME UKONČIŤ PROJEKTY VO VÝŠKE VIAC AKO 13 MIL. EUR.

ZMODERNIZOVANÁ TELOCVIČŇA PRE STREDOŠKOLÁKOV

V decembri 2019 bola odovzdaná do užívania zrekonštruovaná telocvičňa D. M. Janotu v Čadci. Súčasťou stavebných prác bola obnova šatní, hygienických zariadení a elektroinštalácie vo výške 46 042 eur. Modernizáciou sa zlepšila celková energetická hospodárnosť.

MODERNIZUJEME ŠKOLY

Za posledné dva roky Žilinský samosprávny kraj zrealizoval rekonštrukčné práce v 52 stredných školách vo svojej pôsobnosti za viac ako 10,36 mil. eur. Z eurofondov sa uskutočňuje modernizácia 12 škôl v hodnote za viac ako 13,3 mil. eur. Medzi najväčšie rekonštrukcie škôl za uplynulé dva roky patrí napríklad rekonštrukcia Spojenej školy na Rosinskej ceste v Žiline, kde sa v Strednej športovej škole vzdelávajú športovci a kde svojho času študoval aj fenomenálny Peter Sagan. Úspešne ukončená bola aj rekonštrukcia SOŠ technickej v Námestove, Spojenej školy v Nižnej a Spojenej školy v Tvrdošíne, SOŠ dopravnej v Žiline, SOŠ polytechnickej v Ružomberku, SOŠ poľnohospodárstva a služieb na viadku v Žiline i Strednej zdravotníckej školy v Žiline. Aktuálne prebieha veľká a kompletná rekonštrukcia budovy SZŠ v Liptovskom Mikuláši v plánovanej výške 4,2 mil. eur, Školského internátu pri SZŠ v Žiline, kde je pre rok 2020 vyčlenených na rekonštrukciu 400-tis. eur.

BOJUJEME PROTI DROGÁM

Župa podporuje REVOLUTION TRAIN - protidrogový vlak, ktorý prostredníctvom osobného zážitku a skutočných príbehov realizuje prevenciu patologických javov zameranú na rôzne druhy drogových závislostí. Kraj finančne podporil pristavenie vlaku v okresných mestách kraja už po druhýkrát. Minulý rok ste ho mohli vidieť v Žiline, Čadci, Martine a Tvrdošíne.

OCEŇUJEME UČITEĽOV I ŽIAKOV

Župa každoročne slávnostne oceňuje učiteľov i študentov v Sobášnom paláci v Bytči. V roku 2019 ocenila v historických priestoroch 28 výnimočných pedagógov, 29 absolventov učebných odborov a 30 žiakov stredných škôl ŽSK. V roku 2020 bolo ocenených 22 pedagogických pracovníkov, ktorým boli, vzhľadom na pandémiu koronavírusu, osobne doručené ďakovné listy, kytice kvetov a osobný videopozdrav predsedníčky kraja.

HRÁDOCKÉ ARBORÉTUM

Župa podporila záchranu a starostlivosť o Hrádcké arborétum v Liptovskom Hrádku v rokoch 2019 - 2020, keď vyčlenila 100-tisíc eur na údržbu a na zamestnanie odborných pracovníkov, ktorí sa o chránenú pamiatku budú pravidelne starať. Arborétum z konca 19. storočia je najvyššie položeným v strednej Európe a nachádzajú sa v ňom aj ohrozené druhy drevín zapísané na Červenom zozname IUCN.

ROZVOJ HOKEJA V ŽILINSKOM KRAJI

Začiatkom roka 2020 župa podpísala memorandum o spolupráci so Slovenským zväzom ľadového hokeja. Výsledok by sa mal v najbližších rokoch pretaviť do rozvoja športovej infraštruktúry, vytvárania podmienok

pre výchovu špičkových hokejistov, zriadenia regionálneho rozvojového centra hokeja či budovania hokejovej akadémie pri Strednej športovej škole v Žiline. Vzájomná spolupráca sa preniesie aj do rozvoja parahokeja a športovcov s hendikepom prostredníctvom komunitných centier.

REMESLO MÁ ZLATÉ DNO

Počas dvojtýždňových výstav sú u nás prezentované remeselné výrobky od šikovných študentov s kováčskou a rezbárskou tematikou. Svoje tradičné zastúpenie tu má aj doprava, technika, lesníctvo, stavebníctvo, poľnohospodárstvo či výtvarníctvo. Návštevníci si môžu prezrieť aj ukážky netradičných účesov či chutných zákuskov. Výstava je určená najmä pre žiakov 8. a 9. ročníkov základných škôl, ktorým pomôže lepšie sa zorientovať pri výbere strednej školy a budúceho povolania. Počas výstavy je k dispozícii aj Katalóg výrobkov a služieb stredných odborných škôl, ktorý slúži školám na propagáciu.

PODPORUJEME MLADÉ TALENTY

Lyžiarske strediská vo Vrátnej, na Kubínskej holi a na Malinom Brde bývajú miestom konania Majstrovstiev žiakov stredných škôl v zjazdovom lyžovaní a snowboardingu Žilinského kraja. V roku 2020 sa konal už 9. ročník. Župa pretekoch organizuje s cieľom podporovať rozvoj vrcholového, výkonnostného a mládežníckeho športu na území kraja. Prvý ročník sa uskutočnil v roku 2012 a odvtedy na pretekoch štartovalo 1 384 žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti. Jednou z nich bola kedysi aj Petra Vlhová, žiačka Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši. Od roku 2015 sa majstrovstiev zúčastňujú aj žiaci stredných škôl mimo zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

BÚRAME GENERAČNÉ BARIÉRY

Každoročne sa na Žilinskej župe koná Šachový turnaj o cenu riaditeľa Úradu ŽSK. Sily si v ňom merajú klienti domovov sociálnych služieb proti žiakom stredných škôl. V roku 2019 sa zapojilo do súťaže celkom 69 účastníkov zo 6 sociálnych zariadení a z 31 stredných škôl v Žilinskom kraji.

CIEĽOM SÚŤAŽE JE PRELOMIŤ GENERAČNÉ BARIÉRY MEDZI JUNIORMI A SENIORMI A POUKÁZAŤ NA VÝZNAM ŠACHU PRI ROZVOJI MYSLENIA V KAŽDOM VEKU.

ŽUPNÁ KALOKAGATIA

Župná kalokagatia je športovo-vedomostná súťaž pre stredné školy zameraná na prevenciu kriminality mládeže. 13. ročníka Župnej kalokagatie sa zúčastnilo bežmála 500 účastníkov a kraj sa ňou zároveň zapojil aj do aktivity Európskeho týždňa športu 2019 a do kampane pohybových aktivít „BeActive“.

EXKURZIE PRE UČITEĽOV

V roku 2019 organizoval odbor školstva a športu prednášku a exkurziu v Múzeu holokaustu v Seredi. Exkurzie a prednášky sa spoločne s pedagógmi zo základných škôl zo Žiliny a blízkeho okolia, zúčastnili aj pedagógovia stredných škôl Žilinského kraja.

DOBROVOĽNÍCTVOM K DOBRU

Žilinský samosprávny kraj s občianskym združením DOFE SK uzavrel memorandum o spolupráci s cieľom podporovať rozvoj a výchovu mladých ľudí aj iným spôsobom ako vo výchovno-vzdelávacom procese. Prostredníctvom programu The Duke of Edinburgh's International Award (Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu) majú žiaci našich stredných škôl možnosť rozvíjať svoj talent, schopnosti a prosociálne správanie. Dobrovoľníckymi aktivitami zlepšujú ľudské životy, budujú sebahodnotu a podporujú dobro.

Doprava

MOBILNÝ KRAJ

ŽILINSKÝ KRAJ JE DÔLEŽITOU KRIŽOVATKOU CELOEURÓPSKEHO VÝZNAMU. CEZ KRAJ VEDÚ DIAĽNICE D1 A D3, AKO AJ RÝCHLOSTNÁ CESTA R3. DOPRAVNÚ SITUÁCIU V KRAJI VÝRAZNE KOMPLIKUJE NEDOKONČENÁ CESTNÁ INFRAŠTRUKTÚRA NA VÝZNAMNÝCH EURÓPSKYCH KORI-DOROCH. ŽSK MÁ VO VLASTNÍCTVE CESTY DRUHEJ A TRETEJ TRIEDY S CELKOVOU DĹŽKOU 1 422 KM A 786 MOSTOV.

ROZVÍJAME INTEGROVANÚ DOPRAVU

V snahe skvalitniť verejnú osobnú dopravu v kraji sa župa snaží vybudovať efektívny a dobre fungujúci integrovaný dopravný systém. Pilotným územím spustenia systému do prevádzky je región Kysúc a región Horného Považia. Medzi realizované kroky patrí napríklad zavedenie zrýchlených vlakov na trase Žilina - Čadca, spolupráca pri obnove cezhraničného spojenia autobusovou dopravou Klokočov - Bíla s nadväznosťou na dopravu v Moravskosliezskom kraji či budovanie dispečersko-clearingového systému.

CIEĽOM INTEGRÁCIE JE EFEKTÍVNE PREPOJIŤ JEDNOTLIVÉ DRUHY DOPRAVY A ZNÍŽIŤ PODIEL INDIVIDUÁLNEJ DOPRAVY, ZAMORENIE OVZDUŠIA, HLUK, ZÁBER VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA, AKO AJ NÁKLADY NA BUDOVANIE INFRAŠTRUKTÚRY.

VIAC FINANCIÍ NA OPRAVU CIEST A MOSTOV

Na najbližšie 3 roky sme vypracovali detailný plán opráv ciest a mostov, v ktorom je viac ako 160 projektov z každého regiónu kraja. Náklady sú odhadované na 23,7 mil. eur. Celkovo bolo v roku 2018 preinvestovaných na opravu a rekonštrukciu 35,3 km ciest a 6 mostov 3,4 mil. eur a v roku 2019 na opravu 41,9 km ciest a 13 mostov 4,3 mil. eur. Viac ako 8,8 milióna eur na opravu komunikácií získal kraj v roku 2018 z eurofondov a v roku 2019 boli naplánované investície za 3,8 mil. eur. V roku 2020 má kraj naplánovaných na komplexnú rekonštrukciu z bezúročného úveru vo výške 9,6 mil. eur 15 km ciest II. a III. triedy, 14 mostov a 3 sanácie zosuvov telies ciest III. triedy. Celkovo tak kraj opravil takmer 100 km ciest a tri desiatky mostov. V rámci sanácií zosuvov boli zrealizované práce z rozpočtu VÚC za viac ako 215-tisíc eur a z eurofondov za viac ako 157-tisíc eur. Kraj získal tiež v roku 2019 bezúročný úver, ktorý schválila vláda. Župa má vo vlastníctve viac ako 1 400 km ciest a takmer 800 mostov, v nevyhovujúcom až havarijnom stave je 200,66 km ciest II. a III. triedy a v zlom stave je 114 mostov a vo veľmi zlom stave je 59 mostov. V súčasnosti sa realizuje rekonštrukcia oporného múru v Turzovke, cesta na Semeteš či cesta na Oravice.

14 NOVÝCH VOZIDIEL SA POPA-SUJE SO ZIMOU

V rámci modernizácie vozidlového a strojného parku pribudlo v roku 2019 na cestách štrnásť nových posýpacích vozidiel za 2,1 milióna eur a 5 nových nakladačov za takmer 300-tisíc

NOVÉ VOZIDLÁ ZABEZPEČIA KVALITNEJŠIU ÚDRŽBU CIEST A LEPŠIE PODMIENKY PRE VODIČOV.

eur. V roku 2020 plánuje kraj zakúpiť ďalších 5 sypačov, na ktoré plánuje vynaložiť okolo 1 mil. eur a zemetacie nadstavby a kosačky za 730-tis. eur. Počas zimného obdobia november 2019 – marec 2020 bolo v pohotovosti 244 vodičov a nasadených 112 sypačov, 25 nakladačov, 15 traktorov s radlicou a 7 snehových fréz. Náklady na toto zimné obdobie predstavujú na údržbu ciest II. a III. triedy 3,2 mil. eur.

ZRIADILI SME KRÍZOVÉHO KOORDINÁTORA PRE MOBILITU

Zlyhanie štátu pri výstavbe dôležitých úsekov diaľnic D1, D3 a rýchlostných ciest R3 a R5 má za následok nekonečné kolóny a predlžujúce sa doby prepravy obyvateľov kraja. Krízová situácia si žiada krízové riadenie. Aj preto župa pristúpila k zriadeniu pozície krízového koordinátora mobility, ktorý bude mapovať situáciu jednotlivých stavieb a hľadať možnosti riešenia dopravy v kraji, ktoré minimalizujú škodlivé dopady počas dostavby diaľnic a rekonštrukcie železníc na životy v regiónoch, majetok občanov a životné prostredie.

VYBUDOVALI SME MODERNÝ PRESTUPNÝ UZOL

Kúpeľné mesto Rajecké Teplice s priamym napojením na cestný a železničný ťah Rajec - Žilina má nový terminál verejnej dopravy. Prestupný uzol zvýši kvalitu integrovaných dopravných služieb pre spádovú oblasť a okolité obce a zníži potrebu obyvateľov využívať individuálnu automobilovú dopravu. Na autobusovej a susednej železničnej stanici pribudli prístrešky, informačný panel, lavičky, cyklostojany, chránené bicyklové státie, odpadkové koše a nové parkovacie miesta pre automobily a autobusy. Hodnota projektu predstavovala viac ako 282-tisíc eur, ktoré boli financované z rozpočtu ŽSK a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

LEPŠIE CESTY AJ VĎAKA EUROFONDOM

V roku 2018 bolo v rámci eurofondových akcií preinvestovaných viac ako 8,8 milióna eur, z ktorých sa opravilo 18,2 km ciest a 9 mostov. V súčasnosti sú rekonštruované dva mosty a 9,9 km ciest za viac ako 3,8 milióna eur. V roku 2019 bola z eurofondov zrealizovaná aj rekonštrukcia cesty II/583 Gbeľany - Zázrivá na Hornom Považí v hodnote 540 243 eur v dĺžke 2,8 km. Kraj má zazmluvnených do konca programového obdobia, do roku 2023, z eurofondov 20,3 mil. eur na komplexnú rekonštrukciu 38 km ciest II. triedy a 16 mostov. V pláne je aj predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok vo výške okolo 7 mil. eur na rekonštrukciu 14,852 km ciest II. triedy a 3 mostných objektov.

CYKLOBUSY - ČORAZ POPULÁRNEJŠIE

Projekt autobusov s prívěsmi na bicykle sa začal v roku 2015, keď za sezónu previezli cez 600 cyklistov. Atraktivita cyklobusov po 4 rokoch stúpila viac ako trojnásobne.

Po Turci, Kysuciach a Terchovej pribudla v roku 2019 aj destinácia na Orave s atraktívnymi lokalitami Zuberec, Zverovka, Vitanová a Oravice. Župa zároveň predĺžila aj dobu sezónneho prevádzkovania o jeden mesiac. V roku 2020 pribudla aj destinácia na Liptove. Cyklobusy približujú milovníkov cyklistiky k atraktívnym trasám v Žilinskom kraji a umožňujú im pohodlne sa vyhnúť frekventovaným cestám, preto sú vhodné aj pre rodiny s deťmi. Využívať ich môžu nielen cyklisti, ale i bežní cestujúci či turisti.

V MINULEJ SEZÓNE ZAZNAMENALI CYKLOBUSY AŽ 34 % NÁRAST V POČTE PREPRAVENÝCH OSÔB A 43 % NÁRAST V POČTE PREPRAVENÝCH BICYKLOV OPROTI ROKU 2018.

15-MILIÓNOVÁ PÔŽIČKA NA ZÁCHRANU CIEST

Od Ministerstva financií SR získala župa návratnú bezúročnú pôžičku vo výške 15 miliónov eur. Financie sa využijú na rekonštrukcie najkritickejších mostných objektov a ciest II. a III. triedy. Pôžička je pre kraj kľúčová najmä pri opravách mostov, ktorých z roka na rok pribúda práve v stavebno-technickom stave „veľmi zlý“. Za ním nasleduje už len stav „havarijný“, ktorý si vyžaduje uzavretie mosta. Cesty opravujeme priebežne, podľa naliehavosti, nie iba pred voľbami či podľa stranického trička, čo dokazuje aj vypracovaný Zásobník projektov rekonštrukcie úsekov ciest a mostov na najbližšie 3 roky.

NEOHROZILI SME ĽUDÍ A ZABEZPEČILI VEREJNÚ DOPRAVU

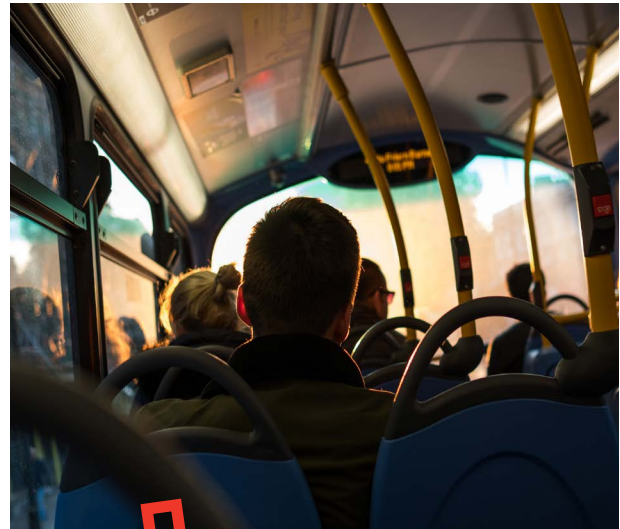
Koncom roka 2019 končili v Žilinskom kraji dvom autobusovým dopravcom desaťročné zmluvy, ktoré boli uzatvorené bez spravodlivej hospodárskej súťaže ešte bývalým vedením. Hoci sme otvorenú a férovú súťaž na zabezpečenie autobusovej dopravy na ďalšie 2-ročné obdobie pripravovali viac ako rok, kvôli obštrukčnému správaniu jedného z dopravcov a zdržaniam zo strany Rady Úradu pre verejné obstarávanie, sme museli nakoniec súťaž v niektorých regiónoch zrušiť a pristúpiť k priamym rokovacím konaniam. Výsledkom obstarávania v regióne Liptova a Oravy je dopravca Arriva-Liorbus. Na Kysuciach, v Hornom Považí a na Turci jazdí SAD Žilina. Aj napriek časovej tiesni sa nám podarilo zabezpečiť, aby autobusy jazdili ďalej a neohrozili tak prepravu ľudí v našom kraji.

S PREPRAVCOM SME VYROKOVALI AJ 60 NOVÝCH AUTOBUSOV, KTORÉ PO UKONČENÍ SPO-LUPRÁCE MÔŽU PREJSŤ DO NÁŠHO MAJETKU.

ZVYŠUJEME BEZPEČNOSŤ NA CESTÁCH

V roku 2018 sme vybudovali bezpečnostné ostrovčeky za viac ako 77-tisíc eur. Okrem nich realizovala Správa ciest ŽSK vo vlastnej réžii aj vodorovné dopravné značenie ako prvok bezpečnosti na cestách II. a III. triedy v roku 2018 v rozsahu 317,56 km a 372 km v roku 2019. Zvyšujeme bezpečnosť aj ochranou pred padajúcimi kameňmi z príľahlých svahov ciest II. a III. triedy, a to v Terchovej na ceste III/2076, Vrátnej a v Klubine na ceste II/520 v sume 107 704 eur. V tomto roku má župa v pláne osadiť zvodidlá v kastrálnych územiach obcí Lipovec, Šútovo a Konská. Chce tiež vybudovať oporné múry v Demänovskej Doline, Turzovke, Ludrovej, v obci Bziny a Jasenovo.

CHCEME ROZLIETAŤ ŽILINSKÉ LETISKO

Od januára 2020 je ŽSK väčšinovým podielovým vlastníkom Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s., so sídlom v Dolnom Hričove. Cieľom je, aby letisko bolo funkčné a opäť sa z neho lietalo. V letisku župa vidí potenciál, nové možnosti investícií, lepšiu dopravnú dostupnosť na európskej úrovni a zvýšenie atraktivity v oblasti rozvoja cestovného ruchu. Aj keď „korona“ pribrzdila naše plány, nevzdávame to.

PRIDANIE VLAKOV NA KYSUCIACH

Od druhej decembrovej nedele 2019 boli po lobovaní župy pridané zrýchlené vlakové spoje medzi Čadcou a Žilinou. Sú určené pre občanov, ktorí pracujú v priemyselnom parku v Kysuckom Novom Meste. Boli pridané dva páry vlakov ráno aj popoludní. Okrem toho pribudol aj jeden večerný vlak zo Žiliny do Čadce. O zhutnení vlakovkej dopravy na trati Skalité – Čadca župa rokuje už dlhšie s ministerstvom dopravy, tentokrát sme skutočne blízko pozitívnej dohode.

ZBAVILI SME SA LUXUSU A JAZDÍME EKOLÓGICKY

Papalášske auto už župa nevládni a peniaze za drahý servis využíva na zmysluplné veci. Limuzína s nadštandardným vybavením, luxusné dedičstvo, bola odpredaná a županka využíva ako služobné vozidlo Škodu Superb. Župa má vo svojom vozovom parku 22 vozidiel, ktoré sú vyhradené na pracovné účely. Niektoré z áut s dieselvými či benzínovými motormi boli vyradené a nahradené ekologickejšími - hybridnými.

FUNGUJÚCA DOPRAVA - LEPŠÍ KRAJ

Počas hodnotenia Transparency International Slovensko v roku 2020 bola župa v dopravnej politike vysoko nad priemerom. Ako jedna z mála žúp sme urobili aj transparentnú verejnú súťaž na poskytovateľa prímestskej autobusovej dopravy. Oproti roku 2017 si kraj v hodnotení dopravnej politiky polepšil o 25 %.

1 = **40**

NECHAJ AUTO DOMA A SADNI NA BUS
V ŽUPNÝCH AUTOBUSOCH AJ SO ZĽAVOU
ZLEPŠI AJ TY KVALITU OVZDUŠIA V KRAJI!

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

16.- 22. SEPTEMBER

CESTY V KRAJI OPRAVUJEME PRE VÁS

POZRITE SI ÚSEKY V REKONŠTRUKCII

ZAPOJILI SME SA DO TÝŽDŇA MOBILITY

Aj v roku 2019 sa úrad ŽSK zúčastnil výzvy Ministerstva dopravy a výstavby SR na zapojenie sa do Európskeho týždňa mobility (ETM). Od 16. do 22. septembra 2019 mohli cestujúci prímestskými autobusmi cestovať so zľavou až do výšky 47 %. Využívaním udržateľných spôsobov dopravy, ako sú verejná hromadná doprava, pešia chôdza či cyklistika, je možné znížiť emisie uhlíka či zlepšiť kvalitu ovzdušia. K zapojeniu sa do ETM sme motivovali aj zamestnancov ŽSK akciou Župný deň bez áut.

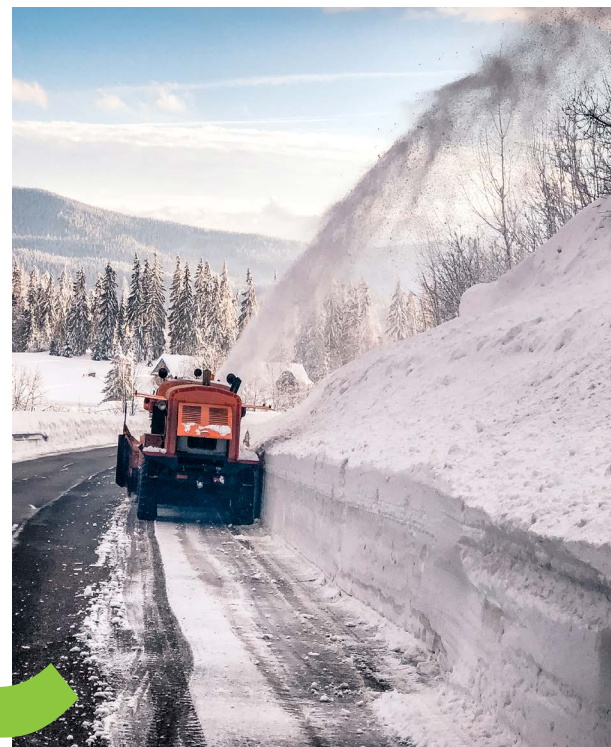
PORAZILI SME SNEHOVÚ KALAMITU

Obdobie prvých dvoch januárových týždňov 2019 prinieslo na sever Slovenska najviac snehových zrážok za uplynulé roky. Mimoriadnu situáciu vyhlásilo 100 obcí a miest. Pomáhali stovky hasičov, vojaci i polícia. Na zhadzovanie snehu bol prvýkrát v histórii použitý aj vrtuľník. Zasiahnutých kalamitou bolo aj 24 župných zariadení. Svoje brány bol nútený dočasne uzavrieť aj Oravský hrad a zachraňovať sa musela aj Goralská drevenica v Sedle Beskyd. Sneh zafažil aj strechy historických dreveníc v skanzene vo Vychylovke. Katastrofálna situácia bola aj v najchladnejšej obci na Slovensku Oravskej Lesnej, kde museli pre popadané stromy a obrovské masy snehu na čas odstaviť legendárnu Oravskú lesnú železnicu.

**KRAJSKÍ CESTÁRI
 NAJAZDILI POČAS ZIM-
 NEJ SEZÓNY 2018/19
 DO KONCA JANUÁRA
 459-TISÍC VÝKONOVÝCH
 KILOMETROV.**

VYTVORILI SME INTERAKTÍVNU MAPU CIEST

Interaktívna mapa ciest zobrazuje ukončené, plánované, ale aj práve realizované rekonštrukcie ciest, ktoré má na starosti Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja. Jej prostredníctvom sme zvýšili transparentnosť pri opravách ciest a mostov. Mapa je zverejnená na webovej stránke Žilinskej župy.

Kultúra

DÔLEŽITÁ SÚČASŤ ŽIVOTA

V NAŠEJ SPRÁVE JE 22 KULTÚRNYCH INŠTITÚCIÍ. SÚ TO MÚZEÁ, GALÉRIE, DIVADLÁ, KULTÚRNE STREDISKÁ, KNIŽNICE I HVEZDÁREŇ, KTORÉ NÁVŠTEVNÍCI NÁJDU V KAŽDOM Z PIATICH REGIÓNOV KRAJA. PROSTREDNÍCTVOM KULTÚRNYCH ORGANIZÁCIÍ SPRAVUJEME AJ ŠTYRI HRADY – ORAVSKÝ, BUDATÍNSKY, STREČNO A HRAD LIKAVA. V SPRÁVE MÚZEÍ SÚ DVA SKANZENY – MÚZEUM LIPTOVSKÉJ DEDINY V PRIBYLNE, SKANZEN VYCHYLOVKA A TRI HISTORICKÉ ŽELEZNICE NA ORAVE, LIPTOVE A KYSUCIACH.

OBNOVILI SME BUDATÍNSKY HRAD

Postupne pokračujeme v renovácii Budatínskeho hradu a otvárame nové priestory. Najskôr sme ukončili rozsiahlu rekonštrukciu Hospodárskej budovy, v ktorej dnes nájdete Drotársky pavilón. Prvýkrát pre verejnosť sa otvorili aj priestory druhého nadzemného podlažia, kde je nová expozícia archeológie a opevnenia hradu.

V ROKU 2018 SA V HISTORICKÝCH PRIESTOROCH BUDATÍNSKEHO HRADU NAKRÚCALA ČASŤ ČESKO-SLOVENSKEJ ROZPRÁVKY KDYŽ DRAKA BOLÍ HLAVA. PRÍBEH O DVOJHLAVOM DRAKovi MAL SYMBOLICKY PREMIÉRU 24. OKTÓBRA PRI PRÍLEŽITOSTI 100. VÝROČIA VZNIKU ČESKOSLOVENSKA.

UNIKÁTNE RAŠELINISKÁ A NOVÁ FARA

Oravské múzeum v rámci cezhraničného projektu s Gminou Czarny Dunajec vybudovalo unikátne multimedialne múzeum rašelinísk. V rámci projektu sa komplexne obnovila aj budova fary na Oravskom hrade.

ARCHEOLOGICKÉ OBJAVY SPOZNÁVAJTE CEZ PUZZLE

Liptovské múzeum v Ružomberku má novú expozíciu archeológie, ktorá ponúka obraz osídlenia Liptova už z čias praveku. Obraz histórie pomáhajú dopĺňať tvorivé a hravé prvky. Návštevníci môžu napríklad jednoduchými otočnými a posuvnými puzzle spoznávať archeologické predmety.

ZÁCHRANA ŽELEZNIČKY NA LIPTOVE

Úzkorozchodnú trať spájajúcu areál Múzea lip-tovskej dediny v Pribyline s depom Považskej lesnej železnice sa nám podarilo dobudovať prostredníctvom eurofondov. Upravila sa takmer kilometer dlhá trať, ocelový most a dve nástupištia, kadiaľ premávajú histo-ricke vlakové súpravy zachránené z pôvodnej železnice.

100 ROKOV VINCENTA HLOŽNÍKA

Velikán slovenskej výtvarnej tvorby Vincent Hložník by 22. októbra 2019 oslávil storočnicu. Pri tejto príležitosti bola v Považskej galérii umenia v Žiline reinštalovaná nová stála expozícia, ktorá verejnosti predstaví doteraz veľmi nepoznaný výber z jeho celoživotnej tvorby.

MIKULÁŠ ZMEŠKAL - HUDOBNÝ GRÓF Z ORAVY V GALÉRII

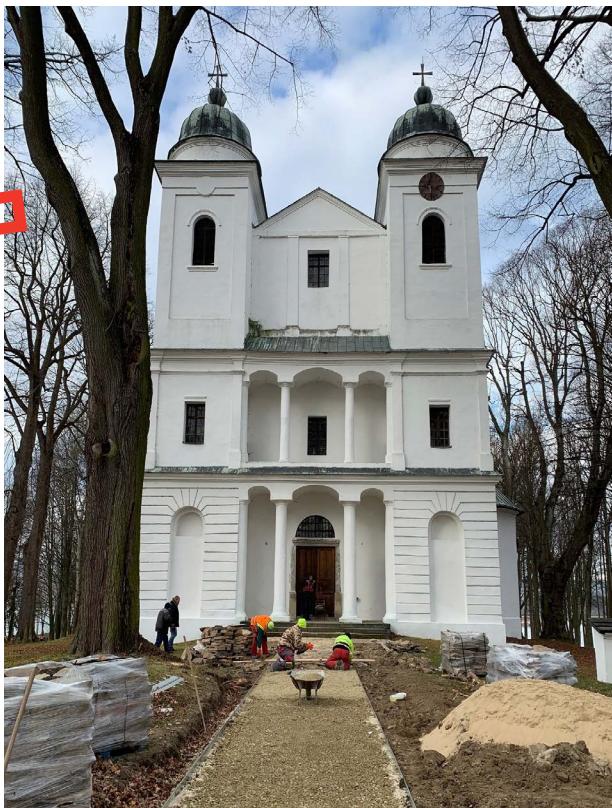
Oravská galéria svoje zbierky rozšírila o zreštaurovaný portrét Mikuláša Zmeškala – oravského šľachtica, vynikajúceho hudobníka a skladateľa. Obraz bol dlhé roky nezvestný, našiel sa zničený v podkroví kúrie v Leštínách. Portrét zreštauroval akademický maliar Tomáš Berger. Dnes si ho verejnosť môže pozrieť v Župnom dome v Dolnom Kubíne.

PODARILLO SA NÁM ZÍSKAŤ ZDROJE Z EUROFONDOV, Z KTORÝCH OPRÁVIME AJ ĎALŠÍ ÚSEK HISTORICKEJ LESNEJ ÚVRAŤOVEJ ŽELEZNICE VO VYCHYLOVKE. TRÁŤ SA PREDĹŽÍ O TAKMER 1,5 KM.

KRAJŠÍ SLANICKÝ OSTROV UMENIA

Slanický ostrov v správe Oravskej galérie prechádza revitalizáciou. Celý ostrov sme vyčistili a odstránili náletové dreviny. Do prác sa zapojili študenti SOŠ Lesníckej v Tvrdošíne, ktorí nám pomáhajú v rámci výcviku s odbornými prácami. V kostole Povýšenia svätého Kríža je k dispozícii aj nová 3D vizualizácia pôvodného oltára, ktorú je možné vidieť na obrazovke, prípadne po zosnímaní QR kódu. Podarilo sa nám zrevitalizovať plochy a chodníky od dvoch mól smerom ku kostolu z grantov Úradu vlády SR v celkovej investícii 40-tisíc eur.

ZABEZPEČUJEME RIZIKOVÉ BRALO

Chrátime návštevníkov Oravského hradu, ale i jeho pracovníkov a samotný hrad. Začali sme so sanačnými prácami na vnútornom a vonkajšom brale. Skalnatý masív pod Citadelou hradu sa nám podarilo zabezpečiť s použitím horolezeckej techniky. Postupne budeme pokračovať v prácach na vonkajšom brale.

FOLKLÓRNE LETO

Podielame sa na organizovaní významných folklórnych festivalov. V roku 2019 sme ich podporili sumou zhruba 24-tisíc eur. Medzi najobľúbenejšie patria Jánošíkove dni v Terchovej, Podroháčske slávnosti v Zubercoch či festival Východná.

KDE BOLO, TAM BOLO, V KRAJINE MODROTLAČE

Výsledkom cezhraničnej spolupráce Žilinského samosprávneho kraja, Oravského kultúrneho strediska a českého partnera Klub sportu a kultury vo Vlčnove je projekt na propagáciu tradičnej i súčasnej podoby spracovania textilu a textilnej remeselnej tvorby. Súčasťou bola detská vzdelávacia konferencia, Dni textilu v Malatinej a Vlčnove, či vzdelávací dokument pre školákov. Ústrednou témou bola modrotlač, ktorá je pre jej jedinečnosť zapísaná aj do zoznamu UNESCO.

POCTA DUCHOŇOVI

Divácky mimoriadne úspešné predstavenie Zem pamätá bolo nominované v 3 kategóriách na ocenenie Dosky 2019. Hudobná biografía Karola Duchoňa v réžii renomovaného českého režiséra Jiřího Havelku mala premiéru 29. marca 2019 a odvtedy sa jej podarilo vypredať každé predstavenie.

ZÍSKALI SME GRANTY NA OTVORENÉ MÚZEÁ

Získali sme eurofondy na projekt Otvorené múzeá, do ktorých sa zapojili Oravské múzeum a Liptovské múzeum. V Oravskom Podzámku sa zrekonštruuje Renesančná budova č. 9 a vytvorí sa zážitková miestnosť s relaxačnými prvkami a interaktívnymi stenami pre stimuláciu zmyslov. V areáli Múzea liptovskej dediny v Pribyline sa vybuduje náučný senzorický chodník – „kyslíková dráha“ a oddychová zóna. Cieľovou skupinou sú osoby so špeciálnymi potrebami.

ĎALŠÍM ÚSPEŠNÝM EURO-PROJEKTOM JE CEZHRA- NIČNÝ PROJEKT, V RÁMCI KTORÉHO SA PODARÍ ZREKONŠTRUOVAŤ KYSUC- KÚ GALÉRIU V OŠČADNICI.

NOVÉ PRIESTORY PRE DETSKÝCH ČITATEĽOV

V podkroví Liptovskej knižnice Gašpara Fejérpatáky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši sme vybudovali moderné oddelenie detskej literatúry, kútik pre najmenších aj zónu hier a oddychu. Rekonštrukcia podkrovia a výmena strechy stáli takmer 190-tisíc eur. V novom šate je aj vybavenie podkrovia - regály, výpožičný pult, stoly, stoličky, či kresielka. Nové zariadenie za viac ako 40-tisíc eur bolo financované z Fondu na podporu umenia a zo zdrojov kraja.

BÁBKOVÁ ŽILINA

Prostredníctvom nášho Bábkového divadla Žilina sa podieľame na organizovaní živého festivalu bábok. Predstavuje výber najpozoruhodnejších inscenácií z hľadiska témy či formy, ktoré sa urodili v slovenských profesionálnych bábkových divadlách počas posledných divadelných sezón.

KAŽDOROČNE V PRIESTORCH BÁBKOVÉHO DIVADLA BÝVA KRAJSKÁ POSTUPOVÁ SÚŤAŽ A PREHLIADKA DETSKÉJ DRAMATICKEJ TVORIVOSTI DETSKÝ DIVADELNÝ MEDVEĎ.

OBNOVA KNIŽNÍC

V júni 2020 bola ukončená rekonštrukcia Krajskej knižnice v Žiline za takmer 400-tisíc eur. Zmodernizované bolo prízemie knižnice. Zmenou prešlo všetko od podlahy cez elektrinu až po strop. Knižnica je prepojená s letnou čítárňou a posunul sa tiež hlavný vstup do budovy. Vzhľad vstupných priestorov je svetlejší, modernejší a zaujímavejší. V roku 2018 sme opravili tretie nadzemné podlažie, vymenili sme elektroinštaláciu, svietidlá a inštalovali nové zvukovoizolačné steny. Rekonštrukcie sa dočkala aj pobočka Turčianskej knižnice na sídlisku Sever v Martine. Knižnica sa zmenila od základov, je to takmer nová budova, s moderným dizajnom, modernými materiálmi a technickým zázemím. Celková investícia je viac ako 330-tisíc eur. Svojich čitateľov by mala knižnica privítať na jeseň 2020.

Regionálny rozvoj a cestovný ruch

DOBRY POTENCIÁL ROZVOJA REGIÓNU

ŽILINSKÝ KRAJ PATRÍ K NAJNAVŠTEVOVANEJŠIM SLOVENSKÝM REGIÓNUM. PRÍRODNÉ A KULTÚRNE LÁKADLÁ MUSIA ÍŠŤ RUKA V RUKU S PODPOROU ROZVOJA INFRAŠTRUKTÚRY CESTOVNÉHO RUCHU. SÚ ZA TÝM ZMYSLUPLNÉ PROJEKTY, SLUŽBY A PRODUKTY, KTORÉ ZASTREŠUJE ODBOR REGIONÁLNEHO ROZVOJA ŽSK I KRAJSKÁ ORGANIZÁCIA CESTOVNÉHO RUCHU ŽILINSKÝ TURISTICKÝ KRAJ V AKTÍVNEJ SPOLUPRÁCI S OBLASTNÝMI ORGANIZÁCIAMI CESTOVNÉHO RUCHU.

INOVÁCIA ROKA

Žilinský samosprávny kraj oceňuje a prezentuje zaujímavé a inovatívne projekty realizované v oblasti regionálneho rozvoja a v sektore malých a stredných podnikov. V rámci ocenenia sa predstavilo mnoho unikátnych projektov či inovácií v rôznych oblastiach, napríklad v zavedení nových IT riešení, v inovatívnych postupoch vo vzdelávaní, vo využití moderných aplikácií v priemysle alebo riešeníach, ktoré pomáhajú zdravotne znevýhodneným.

JÉ DÔLEŽITÉ VENOVAŤ POZORNOSŤ A ENERGIU PODPORE INOVATÍVNYCH PROJEKTOV A TALENTOV, KTORÉ SÚ OKOLO NÁS.

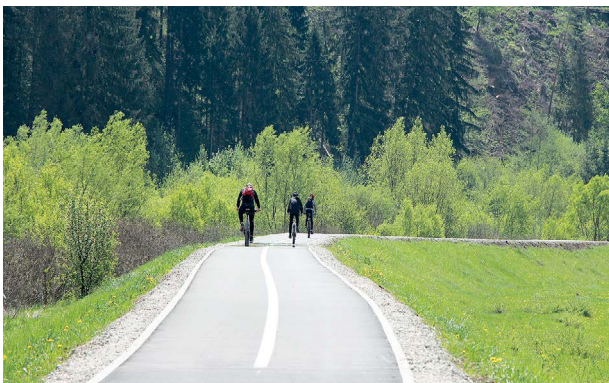

STREDOŠKOLSKÝ ZÁMER

Naša budúcnosť do veľkej miery závisí od mladej generácie. Cieľom súťaže Stredoškolský podnikateľský zámer je motivovať a podporiť záujem stredoškolákov o oblasť vlastného podnikania a zároveň oceniť ich kreativitu a iniciatívu. V roku 2020 sa uskutoční už 10. ročník tejto súťaže.

BUDUJEME CYKLOTRASY

Župa pokračuje v realizácii projektu Vážskej cyklotrasy. Aktuálne je hotových približne 22 km. V roku 2019 začal kraj budovať 3,8 km dlhý úsek v Žiline na ľavom brehu Váhu, ktorý bol dokončený tento rok. Ďalší úsek dlhý 26,5 km je plánovaný zo Žiliny do Bytče po hrani-

cu Trenčianskeho samosprávneho kraja a v príprave je aj úsek Strečno - Lipovec - Vrútky (14,2 km), ktorý povedie aj mimoriadne atraktívnym prostredím Strečnian-ských meandrov. Unikátom Vážskej cyklotrasy by mal byť aj prvý cyklotransportný tunel medzi Šútovom, Kral'ovanmi a Stankovanmi dlhý 408 metrov. Súčasťou projektu cyklotrasy, financovaného z eurofondov, je značenie cykloturistických trás s celkovou dĺžkou 43,4 km, ktoré prepoja kultúrne, historicky a prírodne zaujímavé miesta v cezhraničnom území Slovenskej a Českej republiky.

PLATNÉ STAVEBNÉ POVOLENIA PRE NOVÉ CYKLOTRASY

ŽSK má platné stavebné povolenie aj pre realizáciu cyklotrasy v úsekoch Vodná nádrž Hričov – Kotešová dlhej cca 7 km, ako aj Žilina Považský Chlmec – Žilina cestný most s dĺžkou 1,4 km, vrátane 185-metrového mostu ponad rieku Váh.

CYKLOTRASA STREČNO

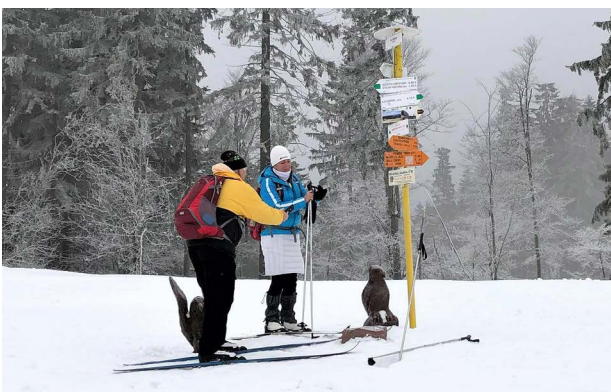
Budovanie cyklotrasy sa môže začať aj na úseku Strečno – Nezbudská Lúčka zahrňujúcim rekonštrukciu už existujúcej lávky ponad rieku Váh. Celková dĺžka tohto úseku je cca 2,7 km a predpoklad pre začiatok prác je stanovený na rok 2021. Takmer po piatich rokoch bol ukončený aj proces posudzovania vplyvov na životné prostredie Vážskej cyklotrasy v úseku Nezbudská Lúčka – Lipovec – Vrútky mimo frekventovanej cesty prvej triedy. V tejto fáze je spracovaná dokumentácia, vrátane územného rozhodnutia, a prebiehajú už aj inžinierske práce na realizáciu úseku.

SPRACOVANIE ŠTÚDIE PRE KYSUCKÚ CYKLOTRASU

ŽSK zabezpečil spracovanie technickej štúdie Kysuckej cyklotrasy, ktorú pripravuje združenie obcí Cyklotrasa Ochodnica - Žilina-Budatín. Trasa dlhá 17 km zo Žiliny-Budatína by sa mala napojiť na existujúcu cyklotrasu z Dunajova cez Krásno nad Kysucou do Oščadnice.

BESKYDSKO-JAVORNÍCKA LYŽIARSKA BEŽECKÁ MAGISTRÁLA

V oblasti pohorí Vysoký Javorník a Turzovskej vrchoviny zabezpečujeme úpravu trati pre bežecké lyžovanie. Trasa po hrebeni medzi Makovom až po lokalitu Čadca-Husárik je prepojená so stopou na českej strane. Unikátna slovensko-česká stopa dosahuje celkovú dĺžku až 60 kilometrov.

ORAVSKÝ EXPRES

Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj prišla v roku 2019 s novinkou nazvanou Oravský expres, ktorý vznikol v spolupráci so Železničnou spoločnosťou Slovensko a slúžil ako podpora pre cestovný ruch v regióne. Na rozdiel od bežných vlakových spojení, ktoré smerujú na Oravu, premával bez nutnosti prestupov. Cestujúci ho mohli využívať bezplatne. Špeciálny turistický vlak zastavoval okrem Žiliny a Oravského Podzámku aj na ďalších 11 železničných zastávkach, v okolí každej

sa nachádzajú zaujímavé turistické ciele.

APLIKÁCIA NORTH SLOVAKIA

Atraktívne lokality, podujatia aj trasy pre cyklistov a turistov v Žilinskom kraji. Všetko spomínané zastrešuje moderná mobilná aplikácia NORTH SLOVAKIA od KOČR Žilinský turistický kraj. Návštevníkom Žilinského kraja uľahčuje prístup k informáciám o zvolenej lokalite, ponúka prehľad atraktivít, prírodných krás, voľnočasových aktivít, ako i možnosti ubytovania a stravovania. Okrem mobilnej aplikácie, ktorú si používateľ vie stiahnuť do smartfónu, existuje aj jej webová verzia na stránke www.northslovakia.com.

V ZÁVERE ROKA 2019 BOLA PODPÍSANÁ ZMLUVA NA VYPRACOVANIE TECHNICKEJ ŠTÚDIE NA DOSIAŤ NEVYPROJEKTOVANÉ ÚSEKY VÁŽSKEJ CYKLOTRASY. VYUŽIJE SA PRE PROJEKTOVÚ A INVESTIČNÚ PRÍPRAVU, AKO AJ NA SAMOTNÚ REALIZÁCIU STAVBY.

ROZHLIADNITE SA PO ŽILINSKOM KRAJI Z VÝŠKY

Z dielne KOČR Žilinský turistický kraj vyšla nová brožúra, ktorá je atraktívnym sprievodcom po rozhľadniach v kraji. Publikácia popisuje celkovo 40 najznámejších rozhľadní z regiónov Žilinského kraja. Čitatelia nájdu na jednom mieste prehľadné informácie o známych i menej známych vyhlídkových vežiach, ako aj trasách, ktoré k nim vedú.

ŽILINSKÝ KRAJ POKORIL NÁVŠTEVNÍCKY MILIÓŇ A PATRÍ K NAJNÁVŠTEVOVANEJŠÍM KRAJOM NA SLOVENSKU.

DOBRE VEDIET, LEPSIE VIDIEŤ

Brožúry, ktoré vydala Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj, získali prvé miesto a boli vyhodnotené ako najkrajšie propagačné materiály o kraji a regióne za rok 2019. Čitatelia v nich nájdu nielen základné údaje, ale i zaujímavosti a legendy, ktoré sa spájajú s našimi hradmi. Pre turistov a cyklistov sú určené prehľadné brožúry, ktoré im uľahčia výber vhodnej trasy v kraji. Ďalšia publikácia vznikla ako reakcia na rastúci trend kempingu a ubytovania v prírode, preto mapuje kempy v regiónoch Žilinského kraja spolu s turistickými atrakciami v ich blízkom okolí. Okrem tlačenej podoby sú všetky brožúry k dispozícii aj na webstránke www.zilinskyturistickykraj.sk.

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48
011 09 Žilina

www.zilinskazupa.sk
facebook: Žilinský Samosprávny Kraj
instagram: zilinskykraj
flickr: Žilinská župa

Príprava: Renáta Jaloviarová, Martina Remencová, Filip Lehotský,
Peter Hlačík, František Dokoupil, Marek Malina
Tlač: Alfa print
Náklad: 2 000 ks

© Žilinský samosprávny kraj, 2020

ŽILINSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ